

ZAKON O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

(Urednički pročišćeni tekst, "Narodne novine" broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 - OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11 i 94/13)

Napomena: sukladno odredbama članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (Nar. nov., broj 45/09), danom stupanja na snagu toga Zakona prestaje važiti članak 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07- Odluka USRH i 46/07).

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

I. OPĆE ODREDBE

Predmet normiranja

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuju sustavi znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.
 - (2) Pod pojmom znanstvene djelatnosti u smislu ovoga Zakona podrazumijevaju se znanstvena i razvojna istraživanja.
- Osnovna načela o znanosti i visokom obrazovanju

Članak 2.

- (1) Znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje predstavljaju djelatnosti od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i sastavni su dio međunarodnog, posebno europskoga, znanstvenoga, umjetničkog i obrazovnog prostora.
- (2) Znanstvena djelatnost se temelji na:
 - slobodi i autonomiji stvaralaštva,
 - etičnosti znanstvenika,
 - javnosti rada,
 - povezanosti sa sustavom obrazovanja,
 - međunarodnim mjerilima kvalitete,
 - poticanju i uvažavanju specifičnosti nacionalnih sadržaja i
 - zaštiti intelektualnog vlasništva.
- (3) Visoko obrazovanje se temelji i na:
 - akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta,
 - otvorenosti visokih učilišta prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici,
 - nedjeljivosti sveučilišnoga nastavnog rada i znanstvenog istraživanja, odnosno umjetničkog stvaralaštva,
 - uzajamnosti i partnerstvu pripadnika akademske zajednice,
 - europskoj humanističkoj i demokratskoj tradiciji te usklađivanju s europskim sustavom visokog obrazovanja,
 - poštivanju i afirmaciji ljudskih prava,
 - jedinstvu stručnog i obrazovnog rada u svrhu osposobljavanja za specifična stručna znanja i vještine,
 - konceptu cjeloživotnog obrazovanja,
 - povezanosti s predtercijarnim obrazovanjem te
 - interakciji s društvenom zajednicom i obvezi sveučilišta, veleučilišta, visokih škola i javnih

znanstvenih instituta da razviju društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske i znanstvene zajednice.

Zadaće visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta

Članak 3.

(1) Zadaće sveučilišta su znanstveno, umjetničko i razvojno istraživanje, posebice ostvarivanje znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku, umjetničko stvaralaštvo i stručni rad te na njima utemeljeno preddiplomsko, diplomsko i poslijediplomsko obrazovanje. Svoje zadaće sveučilište ostvaruje u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluje.

(2) Zadaće visokih škola i veleučilišta su stručno visoko obrazovanje, umjetnička i stručna djelatnost u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluju.

(3) Zadaća javnih znanstvenih instituta je znanstveno istraživanje. Posebice, javni znanstveni instituti imaju zadaću ostvarivati znanstvene programe od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku te, zajedno sa sveučilištima, uspostavljati znanstvenu infrastrukturu od interesa za cjelokupni sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja. Javni znanstveni instituti sudjeluju u procesu visokog obrazovanja sukladno ovom Zakonu.

Akademska zajednica i njene slobode

Članak 4.

(1) Akademska zajednicu čine svi nastavnici, suradnici, studenti i drugi sudionici u procesu visokog obrazovanja.

(2) Visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj temelji se na akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta, u skladu s Ustavom, međunarodnim ugovorima i ovim Zakonom.

(3) Akademske slobode pripadaju svim članovima akademske zajednice a obuhvaćaju slobodu znanstvenog i umjetničkog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i ovom Zakonu.

(4) Akademska samouprava na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj obuhvaća:

- utvrđivanje pravila studiranja i upisa studenata,
- izbor čelnika i nastavnika,
- upravljanje resursima s kojima raspolažu visoka učilišta.

(5) Autonomija sveučilišta na svim sveučilišnim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, sukladno ovom Zakonu, obuhvaća:

- uređenje unutarnjeg ustroja,
- utvrđivanje obrazovnih, znanstvenih, umjetničkih i stručnih programa,
- financijsku autonomiju u skladu s ovim Zakonom,
- odlučivanje o prihvaćanju projekata i međunarodnoj suradnji,
- ostale oblike autonomije, sukladno ovom Zakonu.

(6) Akademske slobode, akademska samouprava i autonomija sveučilišta uključuju i odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje.

Primjena propisa o ustanovama

Članak 5.

(1) Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, na visoka učilišta i ustanove u sustavu znanstvene djelatnosti primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

(2) Ustanove u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja mogu se udruživati u zajednice ustanova, sukladno Zakonu o ustanovama. Tako uspostavljene zajednice imaju prava i obveze u odnosu na svoje sastavnice sukladno aktu o osnivanju i statutu.

(3) Zajednica sveučilišta je ustanova u koju se udružuju dva ili više sveučilišta i koja ima sva prava i obveze sveučilišta, sukladno ovom Zakonu i Zakonu o ustanovama. Njezino ustrojstvo uređuje se aktom o osnivanju i statutom.

II. NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST, VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Članak 6.

(1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) najviše je stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj.

(2) Nacionalno vijeće:

- 1. raspravlja pitanja od važnosti za znanstvenu djelatnost te predlaže i potiče donošenje mjera za njezino unapređenje,**
- 2. predlaže i potiče donošenje mjera za unapređenje visokog obrazovanja,**
- 3. daje suglasnost na uvjete Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola za stjecanje znanstveno-nastavnih, umjetničko--nastavnih i nastavnih zvanja,**
- 4. prati razvitak i utvrđuje znanstvena i umjetnička područja i polja, imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća te matične odbore za pojedina polja,**
- 5. općim aktom utvrđuje uvjete za stjecanje znanstvenih zvanja u skladu s ovim Zakonom,**
- 6. općim aktom utvrđuje minimalne uvjete radnih obveza za znanstveno, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja o kojima se podnosi izvješće u skladu s ovim Zakonom,**
- 7. utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije i visoka učilišta u području umjetnosti da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja odnosno umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja u skladu s ovim Zakonom,**
- 8. donosi kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika i nastavnika za produljenje ugovora o radu nakon 65 godina života, u skladu s ovim Zakonom,**
- 9. propisuje minimalne uvjete radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta, u skladu s ovim Zakonom,**
- 10. predlaže proglašavanje znanstvenih centara izvrsnosti te daje mišljenje o osnivanju znanstveno-tehnologijskih parkova i kolaborativnih tehnologijskih centara,**
- 11. predlaže kriterije i odnose raspodjele proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje te tehnološki razvoj,**
- 12. predlaže i potiče sudjelovanje drugih subjekata i organizacija civilnog društva, posebno tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te gospodarskih subjekata u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,**
- 13. predlaže mjere i poduzima aktivnosti za afirmaciju i napredovanje znanstvenog i nastavnog pomlatka,**
- 14. imenuje članove Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,**
- 15. predlaže i potiče mjere vezane za policentrični sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj te predlaže Hrvatskome saboru strateški dokument mreže javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta,**
- 16. raspravlja pitanja od važnosti za razvoj nacionalnoga inovacijskog sustava i predlaže i potiče donošenje mjera za njegovo unapređenje te poticanje tehnološkog razvoja,**
- 17. predlaže članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju,**

18. razmatra i daje svoje mišljenje o drugim pitanjima važnima za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Članak 7.

(Brisan.)

Članak 8.

(Brisan.)

Sastav Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj

Članak 9.

(1) Nacionalno vijeće ima predsjednika i šesnaest članova, od kojih su četiri znanstvena savjetnika u trajnom zvanju zaposlena u znanstvenim institutima, sedam redovitih profesora u trajnom zvanju, dva profesora visoke škole te dvije osobe iz područja gospodarstva i dvije osobe iz poduzetništva. U radu Nacionalnog vijeća sudjeluje i predstavnik reprezentativnih sindikata u znanosti i visokom obrazovanju bez prava odlučivanja.

(2) Članovi Nacionalnog vijeća u zvanju znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju te redovitog profesora u trajnom zvanju biraju se iz redova vrhunskih znanstvenika, osobito onih koji imaju svjetski priznate znanstvene radove iz više znanstvenih polja.

(3) Članove Nacionalnog vijeća koji su profesori visoke škole predlaže Vijeće veleučilišta i visokih škola.

(4) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj je četiri godine.

(5) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj na svoje sjednice poziva ministra te po potrebi druge članove Vlade Republike Hrvatske, koji mogu sudjelovati u raspravi bez prava glasa.

Članak 10.

(Brisan.)

Način imenovanja članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj

Članak 11.

(1) Članove Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i njihove predsjednike imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, vodeći računa o zastupljenosti predstavnika iz područja znanosti i umjetnosti, te regija i o zastupljenosti znanstvenika iz gospodarstva.

(2) Hrvatski sabor, sukladno sa stavkom 1. ovoga članka, svake dvije godine imenuje osam članova Nacionalnog vijeća, a predsjednika navedenog tijela imenuje svake četiri godine.

(3) Kandidate za članove i predsjednika Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj utvrđuje Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga koje podnose znanstveni instituti, Rektorski zbor, sveučilišni senati, Vijeće veleučilišta i visokih škola, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatska gospodarska komora, udruge poslodavaca, sindikati u znanosti te znanstvenici i članovi akademske zajednice na temelju javno objavljenog poziva za predlaganje kandidata.

(4) Državni dužnosnici te čelnici znanstvenih organizacija, visokih učilišta i članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

Razrješenje članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj

Članak 12.

(1) Predsjednika ili člana **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

1. sam zatraži razrješenje,
2. stupi na dužnost koja priječi rad u **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**,
3. ne ispunjava svoju dužnost,
4. izgubi sposobnost obnašanja dužnosti,
5. svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju obnaša.

(2) U slučaju razrješenja iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski sabor će na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenovati novog predsjednika ili člana na vrijeme do isteka mandata razriješenog predsjednika ili člana. Novi će se predsjednik ili član predložiti na temelju prije prikupljenih prijedloga prema **članku 11. stavku 3. ovoga Zakona**.

Rad i odlučivanje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**

Članak 13.

(1) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** donosi poslovnike o svom radu u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Za raspravu o nekom pitanju ili za praćenje nekog područja **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** može osnovati svoja radna tijela u čijem radu mogu sudjelovati i osobe koje nisu članovi **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.

(3) Raspravljajući o pitanjima iz svoje nadležnosti **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** može tražiti mišljenje nadležnog ministarstva i odgovarajućih stručnjaka.

(4) Članovi **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** te članovi radnih tijela izuzet će se od odlučivanja o pitanjima kada kod njih postoji sukob interesa. Pitanje izuzeća članova **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** pobliže se uređuje poslovnicima o radu tih tijela.

(5) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** donosi program rada za mandatno razdoblje te godišnji program rada koje potvrđuje ministar. Za svoj rad **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** odgovorno je Hrvatskom saboru kojem najmanje jednom godišnje podnose izvještaj.

(6) U slučajevima kada **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** ministru predlaže donošenje kakvog općeg akta ili odluke, a ministar takav prijedlog ne prihvati, zatražit će ponovno razmatranje predmetnog prijedloga. Ako ni nakon tako provedenog postupka ne dođe do usuglašavanja o spornom pitanju o njemu će odlučiti Vlada Republike Hrvatske.

(7) Administrativne i stručne poslove za **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** obavlja Agencija za znanost i visoko obrazovanje (članak 15.).

Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja

Članak 14.

(1) Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: Savjet) je stručno tijelo **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**. Savjet čini petnaest članova i to tako da su u njemu tri člana sa znanstvenih instituta, šest članova sa sveučilišta, dva člana s veleučilišta, dva predstavnika sindikata te dva predstavnika koje u Savjet imenuje ministar.

(2) Članove Savjeta zajednički imenuje **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** većinom ukupnog broja glasova obaju tijela na temelju prijedloga Rektorskog zbora, Vijeća veleučilišta i visokih škola, javnih znanstvenih instituta, sveučilišta, veleučilišta i visokih škola te Ministarstva i sindikata. Mandat članova Savjeta traje četiri godine.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Članak 15.

(1) Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) je specijalizirana ustanova zadužena za pružanje stručne i administrativne potpore **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.

(2) Vlada Republike Hrvatske uredbom osniva Agenciju, te utvrđuje ustroj i način njezina rada.

(3) Djelokrug Agencije čine stručni i administrativni poslovi:

1. u postupcima izdavanja dopusnica visokim učilištima,
2. u postupcima vrednovanja znanstvenih organizacija i visokih učilišta,
3. u postupcima odobravanja studijskih programa na visokim učilištima,
4. u postupcima vrednovanja sustava za unapređenje i jamstvo kvalitete na visokim učilištima,
5. u postupcima priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija,
6. uključivanja sustava znanosti i visokog obrazovanja u međunarodni sustav,
7. povezivanja s Europskom mrežom za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja (ENQA) i europskom mrežom informacijskih centara (ENIC/NARIC),
8. stvaranja i održavanja nacionalnih baza podataka o sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

(4) Za svoj stručni rad Agencija je odgovorna **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, a zakonitost njenoga rada nadzire Ministarstvo.

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

Vrednovanje visokih učilišta i znanstvenih organizacija

Članak 16.

(1) Visoka učilišta i znanstvene organizacije kojima je osnivač Republika Hrvatska vrednuju se, odnosno podliježu provjeri kvalitete i učinkovitosti. Obavljanje znanstvene djelatnosti privatnih znanstvenih organizacija podliježe vrednovanju ako se financira iz državnog proračuna, u kojem se slučaju na rezultate vrednovanja odgovarajuće primjenjuju odredbe članka 18. ovoga Zakona.

(2) Provjera kvalitete i učinkovitosti pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na temelju pravilnika koji na temelju prethodnog mišljenja **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** donosi ministar, uvažavajući posebnosti pojedinih područja znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja.

(3) Kod provjere kvalitete i učinkovitosti osoba iz stavka 1. ovoga članka Agencija se u najvećoj mogućoj mjeri koristi uslugama međunarodnih organizacija i asocijacija.

(4) Agencija obavlja provjeru prema godišnjem rasporedu poslova ili po posebnom nalogu **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** i na zahtjev pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka. Svoje izvješće o provjeri Agencija dostavlja **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** te ministru kao i onome na čiji je zahtjev obavilo provjeru.

(5) Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske ili ministar mogu od **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** zatražiti provjeru iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Prije odlučivanja na **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** izvješće Agencije dostavlja se pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka na koji se ono odnosi. Oni mogu **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, u roku od 30 dana dati svoje primjedbe na izvješće i dati potrebno razjašnjenje o nalazima u njemu.

(7) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** utvrđuje konačnu ocjenu kontrole i vrednovanja te ih dostavljaju ministru i pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka koje je vrednovano. **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** obavještava javnost o rezultatima kontrole i o vrednovanju.

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar.nov. broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar.nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

Vrednovanje studijskih programa

Članak 17.

- (1) Vrednovanje studijskih programa provodi Agencija na temelju pravilnika, koji uz prethodno mišljenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** donosi ministar i prema godišnjem rasporedu koji utvrđuje **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**. Vrednovanje će se provesti i na posebni zahtjev **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** i ministra, a može se provesti i na vlastiti zahtjev visokog učilišta.
- (2) Prije rasprave i odlučivanja na **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, izvješće Agencije dostavlja se visokom učilištu na koje se ono odnosi. Visoko učilište može u roku od 30 dana dati svoje primjedbe na izvješće ili dati potrebno razjašnjenje o nalazima u njemu.
- (3) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** utvrđuje konačnu ocjenu vrednovanja te je dostavlja ministru i visokom učilištu koje je vrednovano. Konačna je ocjena vrednovanja javna.

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar.nov., broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

Primjena rezultata vrednovanja

Članak 18.

- (1) Na temelju rezultata vrednovanja pravnih osoba iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** preporučuje ministru da:
 1. izda dopusnicu za obavljanje djelatnosti instituta,
 2. uputi pismo očekivanja ili
 3. uskrati dopusnicu.
- (2) Na temelju rezultata vrednovanja studijskog programa visokog učilišta **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** preporučuje ministru da:
 1. izda dopusnicu za studij,
 2. uputi pismo očekivanja ili
 3. uskrati dopusnicu za studij.
- (3) Dopusnicom se utvrđuje da pravne osobe iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona udovoljavaju standardima i uvjetima za obavljanje djelatnosti, odnosno izvođenje pojedinog studija.
- (4) Pismo očekivanja je isprava kojom se ukazuje na nedostatke u vrsnoći rada pravne osobe iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno pojedinoga studijskog programa te izražava očekivanje da će nabrojani nedostaci u zadanom roku biti otklonjeni. Po isteku roka izdaje se ili rješenjem uskraćuje dopusnica.
- (5) Ako je pravnoj osobi iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona uskraćena dopusnica za obavljanje djelatnosti, ista se rješenjem briše iz Upisnika.
- (6) U rješenju o uskrati dopusnice za određeni studij utvrđuju se prava studenata o mogućnosti završetka studija, odnosno prijelaza na studij na drugom visokom učilištu.

(7) Dopusnica i rješenje o uskrati dopusnice upravni su akti protiv kojih nije dopuštena žalba, ali se protiv njih može pokrenuti upravni spor.

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

Članak 19.

(1) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća (u daljnjem tekstu: područna vijeća) i matične odbore iz redova istaknutih znanstvenika, umjetnika i profesora odgovarajuće struke na vrijeme od četiri godine. Prijedloge za članove područnih vijeća i matičnih odbora daju Rektorski zbor, sveučilišta, znanstveni instituti te članovi akademske zajednice i znanstvenici na temelju javnog poziva za predlaganje kandidata za područna vijeća i matične odbore.

(2) Područna vijeća osnivaju se radi razmatranja pitanja iz nadležnosti **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** za pojedina znanstvena i umjetnička područja navedena u članku 6. stavak 2. ovoga Zakona. Područna vijeća sudjeluju u izboru u znanstvena **ili umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih** zvanja u posebnim slučajevima navedenim u članku 33. stavku 4. ovoga Zakona.

(3) **Matični odbori sudjeluju u izboru u znanstvena, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja sukladno s ovim Zakonom i na njemu utemeljenim propisima.**

(4) Sastav područnih vijeća i matičnih odbora te način njihova rada uređuje se detaljnije pravilnikom koji donosi **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, pri čemu se vodi računa o pravičnoj regionalnoj zastupljenosti. Članovi matičnih odbora su osobito svjetski priznati znanstvenici.

III. SUSTAV ZNANSTVENE DJELATNOSTI

1. OPĆE ODREDBE O ZNANSTVENOM RADU I DJELATNOSTI

Sloboda znanstvenog rada i djelovanja

Članak 20.

(1) Znanstveni rad ne podliježe nikakvim ograničenjima ili formalnim zahtjevima osim onih koji proizlaze iz poštivanja etičnosti u znanstvenom i istraživačkom radu, zaštite ljudskih prava te zaštite osobne i opće sigurnosti na radu.

(2) Formalni zahtjevi vezani za obavljanje znanstvene djelatnosti i bavljenje znanošću ne mogu biti zapreka slobodnom bavljenju znanošću i predviđene su isključivo radi stjecanja pojedinih prava predviđenih ovim Zakonom i na njemu utemeljenim propisima.

Znanstveni rad

Članak 21.

(1) Znanstvenim radom u smislu ovoga Zakona bave se znanstvenici na sveučilištima i institutima i drugim znanstvenim organizacijama kao i osobe izabrane na suradnička radna mjesta u tim organizacijama, te drugi znanstvenici koji su ispunili uvjete za obavljanje znanstvene djelatnosti u skladu s ovim Zakonom.

(2) U znanstvenom radu sudjeluju studenti poslijediplomskih sveučilišnih studija te osobe izabrane na stručna radna mjesta prema ovome Zakonu. U znanstvenom radu mogu sudjelovati i ostali studenti te druge osobe koje sudjeluju u znanstvenom i nastavnom procesu.

Znanstvena djelatnost

Članak 22.

- (1) Znanstvenu djelatnost u smislu ovoga Zakona obavljaju sveučilišta i njihove sastavnice, javni znanstveni instituti, znanstveni instituti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kao i druge pravne osobe i njihove ustrojstvene jedinice upisane u Upisnik znanstvenih organizacija (u daljnjem tekstu: znanstvene organizacije).
- (2) Djelatnosti ustanova od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku (kao što su Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«) uređuju se i posebnim zakonom. Upisnik znanstvenih organizacija i znanstvenika
- (3) Javni znanstveni instituti, sveučilišta i njihove sastavnice te druga visoka učilišta i znanstvene organizacije kojima je osnivač Republika Hrvatska mogu započeti obavljati znanstvenu djelatnost, odnosno u sudski registar upisati takvu djelatnost samo na temelju dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.
- (4) Privatna znanstvena organizacija može tražiti dopusnicu i upisati se u Upisnik znanstvenih organizacija.

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

Članak 23.

- (1) Ministarstvo vodi Upisnik znanstvenih organizacija i Upisnik znanstvenika.
- (2) **Upis u Upisnik znanstvenika provodi se na temelju odluke o izboru u znanstveno, znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje te zahtjeva zainteresirane fizičke ili pravne osobe.** Upis u Upisnik znanstvenih organizacija provodi se na temelju dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.
- (3) Dopusnicu iz stavka 2. ovoga članka izdaje ministar nakon provedenog postupka utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti, uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.**
- (4) Ako se u postupku utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti utvrdi da znanstvena organizacija ne udovoljava uvjetima za obavljanje znanstvene djelatnosti ministar donosi rješenje kojim se odbija izdavanje dopusnice, uz prethodno pribavljeno mišljenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.**
- (5) Ako se u postupku utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti utvrde nedostaci u ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti, ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj,** izdaje znanstvenoj organizaciji pismo očekivanja kojim se ukazuje na nedostatke u ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti te izražava očekivanje da će nabrojani nedostaci u zadanom roku biti otklonjeni. Po isteku roka izdaje se ili rješenjem odbija dopusnica.
- (6) Uvjete za izdavanje dopusnice i postupak utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti propisuje ministar pravilnikom koji donosi na temelju prethodnog mišljenja **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.**
- (7) Ministar pravilnikom propisuje uvjete i postupak za upis u upisnike iz stavka 1. ovoga članka i brisanje iz upisnika, ustroj i način njihova vođenja te sadržaj obrazaca za podnošenje zahtjeva za upis i obrazaca za izvod iz upisnika.
- (8) Organizacije i znanstvenici koji nisu upisani u upisnik ili koji su brisani iz njega ne mogu se financirati iz državnog proračuna. Iznimno inozemne organizacije i inozemni znanstvenici mogu se, iako nisu upisani u Upisnik, na prijedlog **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i**

tehnološki razvoj, financirati iz državnog proračuna ako sudjeluju u projektu od značaja za Republiku Hrvatsku.

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/0, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

Ostali subjekti znanstvene djelatnosti

Članak 24.

(1) Uz fizičke osobe koje se bave znanstvenim radom i subjekte koji obavljaju znanstvenu djelatnost, subjekti znanstvene djelatnosti su i **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, Ministarstvo, Hrvatska akademska i istraživačka mreža (CARNet), **Hrvatska zaklada za znanost (u daljnjem tekstu: Zaklada)** te, sukladno sa zakonom i svojim općim aktima, nastavne baze medicinskih, stomatoloških, veterinarskih i farmaceutskih fakulteta, veleučilišta, visoke škole, znanstvene udruge, muzeji, arhivi i druge pravne osobe i njihove ustrojstvene jedinice čije je djelovanje od interesa za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(2) Način sudjelovanja subjekata iz stavka 1. ovoga članka u organizaciji i provedbi znanstvene djelatnosti uređuje se zakonom, na njemu utemeljenom propisu te odlukama nadležnih tijela.

2. ZNANSTVENI INSTITUTI

Osnivanje znanstvenih instituta

Članak 25.

(1) Znanstvene institute osnivaju domaće i inozemne pravne i fizičke osobe, sukladno odredbama ovoga Zakona i Zakona o ustanovama.

(2) Radi ostvarivanja znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku, Vlada Republike Hrvatske uredbom osniva javne znanstvene institute.

Osnovne odredbe o unutarnjem ustroju znanstvenog instituta

Članak 26.

(1) Na unutarnji ustroj i upravljanje javnim znanstvenim institutom i znanstvenim institutom (u daljnjem tekstu: institut) primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

(2) Statut instituta donosi njegovo upravno vijeće uz suglasnost osnivača. Suglasnost na statut javnoga znanstvenog instituta daje ministar na prijedlog **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.

(3) Institut ima:

- ravnatelja,
- znanstveno vijeće,
- upravno vijeće,
- druga tijela predviđena statutom ili na njemu utemeljenim drugim općim aktom.

(4) **Upravno vijeće instituta, sukladno statutu, čine članovi koje imenuje i razrješava osnivač, članovi koje izabere znanstveno vijeće instituta te jedan član koji je predstavnik zaposlenika.**

Broj članova upravnog vijeća instituta određuje se statutom, uz ograničenje da ne može biti manji od tri ni veći od devet. Članovi koje imenuje osnivač čine većinu u upravnom vijeću. Upravno vijeće vodi financijsku i poslovnu politiku, odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti sukladno statutu te odlučuje o pitanjima koja statutom nisu stavljena u nadležnost drugih tijela.

(5) U znanstvenom vijeću znanstvenici i osobe izabrane na suradnička radna mjesta ili njihovi predstavnici odlučuju o znanstvenim i stručnim pitanjima. Znanstveno vijeće:

1. utvrđuje i provodi znanstvenu politiku instituta,
 2. raspravlja i odlučuje o znanstvenim i stručnim pitanjima,
 3. provodi dio postupka izbora u znanstvena zvanja, kad je institut za to ovlašten,
 4. provodi postupke izbora na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta,
 5. imenuje i razrješuje dio članova upravnog vijeća instituta, u skladu sa statutom,
 6. predlaže upravnom vijeću kandidate za natječajni odbor za izbor ravnatelja instituta,
 7. daje upravnom vijeću instituta prethodno mišljenje u postupku donošenja statuta te
 8. obavlja druge poslove određene odlukom o osnivanju i statutom instituta.
- (6) Institut može imati znanstveni savjet. Članovi znanstvenog savjeta su istaknuti javni djelatnici čije članstvo nije uvjetovano sklopljenim ugovorom o radu s institutom. Ustroj, nadležnosti i način rada znanstvenog savjeta uređuje se statutom.

Sudjelovanje instituta u visokom obrazovanju

Članak 27.

- (1) Znanstveni instituti surađuju s visokim učilištima u znanstvenom radu i izvođenju studijskih programa u skladu sa znanstvenim programom instituta te znanstvenim i studijskim programima visokih učilišta.
- (2) Suradnja iz stavka 1. ovoga članka potanje se uređuje ugovorom visokog učilišta i instituta.
- (3) Visoka učilišta i instituti dogovaraju uspostavljanje znanstvene infrastrukture od interesa za cjelokupni sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

3. KOLABORATIVNI ZNANSTVENI PROGRAMI, ZNANSTVENI CENTRI IZVRSNOSTI I ZNANSTVENO-TEHNOLOGIJSKI PARKOVI

Kolaborativni znanstveni programi

Članak 28.

- (1) Kolaborativni znanstveni program je interdisciplinarni istraživački program koji provode sveučilišta i javni znanstveni instituti i koji se u pravilu sastoji od većeg broja problemski povezanih znanstvenih projekata.
- (2) Kolaborativni znanstveni program predlaže senat sveučilišta ili znanstveno vijeće javnoga znanstvenog instituta. Senat ili znanstveno vijeće imenuje voditelja programa.
- (3) Voditelj programa predlaže nacrt programa **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.
- (4) Ako **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** prihvati nacrt programa, sveučilište ili institut raspisuje natječaj za prijavu projekata u sklopu programa.
- (5) Konačan prijedlog programa određuju svi voditelji odabranih projekata. O tom prijedlogu se provodi interna recenzija na sveučilištu ili javnom znanstvenom institutu.
- (6) Nakon interne recenzije konačan prijedlog programa vrednuje **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** koje imenuje recenzente. Program se brani javno, pred članovima **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** i recenzentima. Izvršenje programa vrednuje se na isti način kao što se provodi obrana prijedloga programa.

Znanstveni centar izvrsnosti

Članak 29.

- (1) Znanstveni centar izvrsnosti je znanstvena organizacija ili njezin ustrojbeni dio ili skupina znanstvenika koja po originalnosti, značenju i aktualnosti rezultata svoga znanstvenog rada ide u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svoje znanstvene discipline.
- (2) Znanstvenu organizaciju ili njezin ustrojbeni dio ili skupinu znanstvenika centrom izvrsnosti proglašava ministar na prijedlog **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, uz suglasnost znanstvene organizacije ili skupine znanstvenika, na temelju vrednovanja **sukladno zakonu koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju** i postupka koji obvezno uključuje međunarodnu prosudbu.

(3) Odluka ministra o proglašenju znanstvenog centra izvrsnosti sadrži prava i obveze koje na prijedlog **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** taj centar dobiva. Odluka se donosi na pet godina, a na temelju svakog novog vrednovanja u postupku predviđenom stavkom 2. ovog članka, može se produžiti za idućih pet godina.

Znanstveno-tehnološki park

Članak 30.

- (1) Znanstveno-tehnološki park je trgovačko društvo koje se osniva radi komercijalizacije znanstvenih rezultata, poticanja suradnje znanstvenika i gospodarstvenika i jačanja na znanosti temeljenog gospodarstva.
- (2) Suglasnost za korištenje naziva znanstveno-tehnološkog parka daje ministar na prijedlog **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.
- (3) Znanstveno-tehnološki park uživa porezne olakšice i druge pogodnosti kojima se potiče ostvarivanje njegovih ciljeva, u skladu sa zakonom.

4. ZNANSTVENICI I SURADNICI

Znanstvenici

Članak 31.

Znanstvenici u smislu ovoga Zakona su osobe koje su sukladno ovom Zakonu izabrane u odgovarajuća znanstvena zvanja i upisane u Upisnik znanstvenika.

Znanstvena zvanja

Članak 32.

- (1) Znanstvena zvanja su: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik i **znanstveni savjetnik u trajnom zvanju**. Znanstvena zvanja se stječu u postupku i pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom i na njemu utemeljenim propisima.
- (2) Za znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji ga afirmiraju kao priznatog znanstvenika.
- (3) Za višega znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji predstavljaju značajan doprinos znanosti **te koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog suradnika**.
- (4) **Za znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove kojima je znatno unaprijedio znanost, pri čemu će se posebno cijeniti međunarodna afirmacija znanstvenika i međunarodna priznatost njegova znanstvenog rada odnosno njegovo značenje u okviru nacionalnih sadržaja. Uz navedene uvjete, u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika izabrat će se istraživač koji je najmanje pet godina bio u zvanju višega znanstvenog suradnika, a u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju istraživač koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog savjetnika.**
- (5) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** pravilnikom koji se objavljuje u »Narodnim novinama« detaljnije propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja (vrsta i broj znanstvenih radova, vrednovanje radova i sl.) sukladno stavcima 2.-4. ovoga članka, na temelju kojih matični odbori i povjerenstva za ocjenu rada znanstvenika ocjenjuju sveukupnu znanstvenu djelatnost pristupnika, vodeći računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnih područja.
- (6) Prilikom propisivanja uvjeta iz stavka 5. ovoga članka predvidjet će se primjereno vremensko razdoblje primjene do tada važećih uvjeta kojim će se na pravičan način omogućiti reizbor ili napredovanje onih znanstvenika koji su svoj znanstveni rad obavljali prema tim uvjetima.
- (7) **Ako se jasno utvrdi da zaposlenik ispunjava kriterije za izbor u više zvanje u odnosu na zvanje u koje se bira, posebnom odlukom znanstvenog vijeća i uz suglasnost zaposlenika, pristupnik može biti izabran u više zvanje i ranije od rokova propisanih ovim člankom, ali ne**

prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje. Za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju izbor ranije od rokova propisanih stavkom 4. ovoga članka nije moguć.

(8) Iznimno, ako je pristupnik istraživač koji nije bio zaposlen u Republici Hrvatskoj, matični odbor može odobriti zahtjev za izbor u znanstveno zvanje višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika te znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju pristupniku koji nije bio prije izabran u znanstveno zvanje, ako iz prijave procijeni da zadovoljava istovjetne uvjete koji su prema propisima Republike Hrvatske potrebni za izbor u odgovarajuće zvanje, odnosno da je bio izabran u odgovarajuće zvanje.

Pokretanje postupka za stjecanje zvanja

Članak 33.

(1) Stjecanje znanstvenog zvanja ne ovisi o radnom mjestu.

(2) Znanstveno zvanje stječe se na temelju postupka koji zahtjevom za izbor pokreće osoba koja smatra da ispunjava uvjete za izbor u određeno znanstveno zvanje. Postupak može pokrenuti i znanstvena organizacija s kojom pristupnik ima ugovor o radu.

(3) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se znanstvenoj organizaciji ovlaštenoj za provođenje dijela postupka izbora. Ako je osoba koja se bira zaposlena u znanstvenoj organizaciji koja je ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora, ta je znanstvena organizacija isključivo nadležna za provođenje dijela postupka. Na obrazloženi zahtjev osobe koja pokreće postupak izbora, **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** može za provođenje dijela postupka odrediti i drugu ovlaštenu znanstvenu organizaciju.

(4) Ukoliko nijedna znanstvena organizacija nije ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora u pojedino znanstveno zvanje u određenom znanstvenom ili umjetničkom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom ili umjetničkom području, a matični odbor za to polje ili interdisciplinarno područje nije imenovan, postupak izbora provodi odgovarajuće područno znanstveno ili umjetničko vijeće. Ako nijedno područno znanstveno ili umjetničko vijeće nije ovlašteno za provođenje postupka, postupak izbora provodi **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.

Ovlaštenje za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje

Članak 34.

(1) Rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje izdaje ministar na temelju prijedloga **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** onoj znanstvenoj organizaciji koja u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom ima zaposlenike sa znanstvenim zvanjem, i to najmanje petnaest u odgovarajućem znanstvenom području te najmanje sedam u odgovarajućem znanstvenom polju, odnosno interdisciplinarnom području, od čega najmanje tri znanstvena savjetnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje može dobiti i visoko učilište sa statusom znanstvene organizacije koja u stalnom radnom odnosu ima zaposlenike s nepunim radnim vremenom, a čiji ekvivalent pune zaposlenosti zadovoljava uvjet iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ovlaštena je, na temelju odluke nadležnoga matičnog odbora, za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja za svoje zaposlenike na znanstvenim radnim mjestima za sva znanstvena područja i polja, sukladno Zakonu o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i njezinu Statutu.

(4) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka to se ovlaštenje znanstvene organizacije upisuje u Upisnik znanstvenih organizacija.

(5) Postupak izbora u znanstvenoj organizaciji provodi stručno tijelo kojemu su statutom u nadležnost stavljena znanstvena pitanja. Ispunjavanje uvjeta iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provjerava Ministarstvo po službenoj dužnosti, te ako institucija više ne ispunjava uvjete, ministar će donijeti rješenje o brisanju ovlaštenja iz Upisnika znanstvenih organizacija.

(6) Ovlaštena znanstvena organizacija može posebnim pravilnikom pobliže urediti onaj dio postupka izbora u znanstvena zvanja koji ona provodi.

(7) Postupak dobivanja rješenja o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u umjetničko-nastavna zvanja primjenjuje se na odgovarajući način i pri izboru u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja.

Postupak izbora

Članak 35.

(1) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji, zajedno s dokazima o ispunjavanju uvjeta za izbor u određeno zvanje.

(2) Ovlaštena znanstvena organizacija, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju s obzirom na ono za koje se traži izbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.

(3) Stručno povjerenstvo ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za izbor te predlaže da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje. Stručno povjerenstvo svoje izvješće podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja.

(4) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva i odluke stručnog tijela iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona, organizacija u roku od trideset dana daje mišljenje i prijedlog nadležnom matičnom odboru.

(5) Matični odbor u roku od šezdeset dana potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog organizacije. Propuštanje navedenog roka ne može rezultirati stjecanjem zvanja.

(6) U slučaju da matični odbor propusti rok iz prethodnog stavka, pristupnik može zahtijevati od nadležnoga područnog vijeća da samo odluči o zahtjevu. U slučaju da postupak izbora provodi područno vijeće, zbog propuštanja navedenog roka, pristupnik se može obratiti **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.**

(7) Matični odbor neće potvrditi mišljenje i prijedlog ovlaštene znanstvene organizacije ako:

1. smatra da su oni doneseni protivno uvjetima za izbor,
2. su u nesuglasnosti s podnesenim dokazima o ispunjavanju uvjeta ili
3. je bitno povrijeđen postupak provođenja izbora.

(8) U slučajevima iz stavka 7. ovoga članka, matični odbor će sam provesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora. Novi postupak izbora dovršit će se u roku od šezdeset dana.

(9) Odluka matičnog odbora je izvršna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u znanstveno zvanje primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

(10) Matični odbor će u roku petnaest dana, bez odlaganja, odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) dostaviti pristupniku i znanstvenoj organizaciji koja je provodila postupak izbora, a pozitivnu odluku o izboru u znanstveno zvanje dostaviti Ministarstvu radi upisa u Upisnik znanstvenika. Izvod iz Upisnika dostavlja se podnositelju zahtjeva.

(11) U slučaju predviđenom člankom 33. stavkom 4. ovoga Zakona, zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se nadležnom matičnom odboru ili područnom vijeću, odnosno **Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.** Postupak će se dovršiti u roku 120 dana.

(12) Protiv odluke o izboru pristupnik nema pravo žalbe, ali može pokrenuti upravni spor. U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika u znanstveno zvanje već samo ukinuti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

(13) Postupak za izbor u znanstvena zvanja primjenjuje se na odgovarajući način i na izbor u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja koja je u svemu izjednačena s znanstvenim zvanjem.

Rokovi u postupku izbora i posljedice prekoračenja

Članak 36.

(1) Rokovi u postupku izbora u znanstveno zvanje iz članka 35. ovoga Zakona ne teku u razdobljima od 15. srpnja do 31. kolovoza te od 20. prosinca do 7. siječnja.

(2) U slučaju neopravdanog znatnog prekoračenja roka, po pritužbi pristupnika ili znanstvene organizacije u kojoj je pristupnik zaposlen, matični odbor može preuzeti postupak izbora i sam ga

provesti. U slučaju neopravdanog prekoračenja roka matičnog odbora, na odgovarajući način će se primijeniti članak 35. stavak 6. ovoga Zakona.

(3) Ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji koja učestalo i neopravdano ne poštuje rokove propisane u članku 35. ovoga Zakona, ministar će, uz prethodno mišljenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, oduzeti ovlaštenje za provođenje postupka izbora u zvanje.

(4) Ako matični odbor učestalo ne poštuje rokove propisane u članku 35. ovoga Zakona, na zahtjev ministra **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** pokrenut će postupak za razrješenje predsjednika odbora i članova odgovornih za nepoštivanje rokova.

Trajnost zvanja i njegov prestanak

Članak 37.

(1) Znanstveno zvanje je trajno a prestaje prelaskom u više zvanje ili njegovim oduzimanjem.

(2) Znanstveno zvanje može se oduzeti:

1. ako se pojave činjenice i dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u znanstveno zvanje pristupnik nije ispunjavao propisane uvjete za izbor,

2. ako se utvrdi da znanstveni radovi na temelju kojih je znanstvenik izabran u znanstveno zvanje predstavljaju plagijat ili da su istraživanja na kojima se temelje krivotvorena te

3. u slučajevima teških povreda etičkog kodeksa.

(3) Postupak oduzimanja zvanja može pokrenuti znanstvena organizacija, matični odbor, područno vijeće, **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** ili Odbor za etiku. Postupak oduzimanja znanstvenog zvanja provodi se odgovarajućom primjenom odredbi članka 35. ovoga Zakona.

(4) Postupak oduzimanja znanstvenog, odnosno umjetničko-nastavnog zvanja provodi odgovarajući matični odbor i to u roku od najviše 120 dana od dana pokretanja postupka.

Počasno zvanje

Članak 38.

(1) Instituti i druge znanstvene organizacije svojim istaknutim umirovljenim znanstvenim savjetnicima mogu, bez provođenja javnog natječaja, dodijeliti počasno znanstveno zvanje zaslužni znanstvenik.

(2) Zaslužni znanstvenik može, u skladu s potrebama znanstvene organizacije, sudjelovati u znanstvenim projektima i ostalim aktivnostima.

(3) Postupak imenovanja i prava zaslužnog znanstvenika poblizje se uređuju statutom znanstvene organizacije.

Radna mjesta u znanstvenim organizacijama

Članak 39.

(1) Znanstvena radna mjesta u znanstvenim organizacijama su znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik i **znanstveni savjetnik u trajnom zvanju**.

(2) Suradnička radna mjesta u znanstvenim organizacijama su asistent i **poslijedoktorand**.

(3) Stručna radna mjesta u znanstvenim organizacijama za zaposlenike koji sudjeluju u obavljanju znanstvene djelatnosti su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

Postupak izbora na radna mjesta

Članak 40.

(1) Postupak izbora na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta uređuje se statutom znanstvene organizacije ili, u privatnim znanstvenim organizacijama, općim aktom kojim se uređuju radni odnosi.

(2) Izbor na radna mjesta u javnim znanstvenim organizacijama obavlja se na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, u dnevnom tisku i na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije **te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30 dana.**

(3) U slučaju kada je raspisan natječaj za znanstveno radno mjesto u okviru istog postupka može se

obaviti i izbor u znanstveno zvanje sukladno članku 35. ovoga Zakona ukoliko neki od pristupnika nema obavljen taj izbor. U tom slučaju obavlja se izbor u znanstveno zvanje svih pristupnika koji imaju uvjete za odnosno zvanje a do tada nisu u njega izabrani. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje, znanstvena organizacija **u roku od 90 dana** dovršava postupak izbora na radno mjesto izborom pristupnika koji najbolje udovoljava uvjetima natječaja. U postupku izbora znanstvena organizacija može zatražiti mišljenje kompetentnih stručnjaka iz zemlje ili inozemstva.

(4) Znanstvena organizacija dužna je obavijestiti o rezultatu izbora sve pristupnike u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke o izboru.

(5) Ako odluka o izboru na isto ili više radno mjesto ne bude donesena do isteka roka na koji je neki od pristupnika bio izabran u prethodnom izboru u istoj znanstvenoj organizaciji, njegov ugovor o radu traje do donošenja odluke o izboru.

Znanstvena radna mjesta

Članak 41.

(1) U institutima znanstvenici se biraju na znanstvena radna mjesta.

(2) Opći uvjet za izbor na znanstveno radno mjesto je upis u Upisnik znanstvenika u istom ili višem znanstvenom zvanju, odnosno izbor proveden sukladno članku 40. stavku 3. ovoga Zakona.

(3) Na radno mjesto višega znanstvenog suradnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u zvanju i na radnom mjestu znanstvenog suradnika ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu docenta.

(4) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u zvanju i na radnom mjestu višega znanstvenog suradnika ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu izvanrednog profesora.

(5) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u zvanju i na radnom mjestu znanstvenog savjetnika ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora.

(6) Ako se jasno utvrdi da zaposlenik ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno radno mjesto u odnosu na ono na koje se bira, posebnom odlukom znanstvenog vijeća i uz suglasnost zaposlenika, natječaj za izbor iz stavka 3. i 4. ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavcima, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na radno mjesto s nižim zvanjem.

(7) Znanstvenik izabran na znanstveno radno mjesto nema obvezu izbora na više znanstveno radno mjesto, ali može biti izabran na više znanstveno radno mjesto sukladno objavljenom javnom natječaju.

(8) Uz uvjete za izbor na radno mjesto koji su propisani ovim Zakonom institut može svojim statutom ili drugim općim aktom utvrditi i dodatne uvjete.

Ugovor o radu

Članak 42.

(1) S osobama izabranim na znanstvena radna mjesta u javnim znanstvenim institutima zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mjesto.

(2) Reizbor znanstvenika na znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika, višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika vrši se na način da stručno povjerenstvo ovlaštene znanstvene organizacije podnosi znanstvenom vijeću javnog znanstvenog instituta u kojem je pristupnik zaposlen, svakih pet godina, izvješće o radu znanstvenika. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju i na odgovarajućem radnom mjestu, s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.

- (3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza za znanstvena radna mjesta za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka propisuje Nacionalno vijeće. Javni znanstveni institut općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvaćanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete radnih obveza na znanstvenim radnim mjestima za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Ako znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati pozitivno izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavicama 2. i 3. ovoga članka.
- (5) Mišljenje o ponovljenom izvješću iz stavka 4. ovoga članka donosi upravno vijeće javnog znanstvenog instituta. Ako upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati izvješće, odnosno ako je mišljenje upravnog vijeća negativno, ravnatelj pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom javnog znanstvenog instituta.
- (6) S osobama izabranim na znanstvena i suradnička radna mjesta koje rade na projektu ograničenog trajanja, ugovor o radu zaključuje se na određeno vrijeme, dok traje projekt ili njegova dionica na kojoj je ta osoba angažirana.
- (7) Obveza podnošenja izvješća o radu znanstvenika iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju.
- (8) Znanstveniku u javnom znanstvenom institutu istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu zbog odlaska u mirovinu. Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom rada znanstvenika, znanstvena organizacija može sa znanstvenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produljenja u dvogodišnjim mandatima. Kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine donosi Nacionalno vijeće, a javni znanstveni institut općim aktom može propisati i dodatne kriterije izvrsnosti.
- (9) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva ovlaštene znanstvene organizacije iz članka 34. ovoga Zakona, a koje se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na pristupnika, pri čemu barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik, odgovarajući matični odbor donosi odluku o ispunjenju kriterija izvrsnosti iz stavka 8. ovoga članka.
- (10) Kada su sredstva za plaću znanstvenika iz stavka 8. ovoga članka osigurana iz namjenskih sredstava za znanstvene ili stručne projekte, ili iz vlastitih sredstava, javni znanstveni institut može mu produljiti radni odnos i izvan ograničenja propisanih stavkom 8. ovoga članka.
- (11) Znanstvenik stariji od 65 godina kojem je prestao ugovor o radu zbog odlaska u mirovinu može se zaposliti na određeno vrijeme u drugoj znanstvenoj organizaciji pod uvjetima iz stavaka 8., 9. ili 10. ovoga članka, ako se na raspisani natječaj u toj znanstvenoj organizaciji nije javio odgovarajući pristupnik.

Suradnička zvanja i radna mjesta

Članak 43.

- (1) Suradnička zvanja i radna mjesta su asistent i **poslijedoktorand**. Izbor na radno mjesto asistenta ili **poslijedoktoranda** provodi se na temelju javnog natječaja.
- (2) Osobu koja je završila sveučilišni diplomski studij, znanstveni institut može izabrati u zvanje asistenta, te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od **pet** godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati poslijediplomski **sveučilišni** studij.
- (3) Osobu koja je završila **poslijediplomski sveučilišni studij**, znanstvena organizacija može na temelju javnog natječaja izabrati u zvanje **poslijedoktoranda** te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od najviše četiri godine na suradničkom radnom mjestu **poslijedoktoranda**.
- (4) Ako se plaća i/ili troškovi **poslijediplomskog sveučilišnog** studija asistenta ili **poslijedoktoranda** ne osiguravaju iz vlastitih prihoda javnoga znanstvenog instituta nego iz sredstava državnog proračuna, suglasnost za zaključenje ugovora o radu iz **stavaka 2. i 3.** ovoga članka daje ministar.

(5) Na traženje voditelja znanstvenog ili tehnologijskog projekta, znanstvena organizacija može zaposliti asistenta ili poslijedoktoranda za rad na projektu na teret sredstava projekta i na rok koliko traje znanstveni projekt.

Vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora

Članak 43.a

(1) Svake godine znanstvena organizacija ocjenjuje rad asistenta. Ocjena se temelji na pisanom izvješću mentora u kojem se vrednuje kandidatova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu, kao i uspješnost na poslijediplomskom sveučilišnom studiju.

(2) Najmanje jednom u dvije godine poslijedoktorand podnosi izvješće znanstvenom vijeću o svom radu temeljem kojeg se vrednuje njegova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu.

(3) Ako je asistent ili poslijedoktorand dva puta ocijenjen negativno, o drugom izvješću mišljenje donosi upravno vijeće javnog znanstvenog instituta. Ako se drugo negativno izvješće, koje sadrži i očitovanje asistenta ili poslijedoktoranda, usvoji, ravnatelj pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika).

(4) Sadržaj, kriterije te postupak usvajanja izvješća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka propisuje znanstvena organizacija općim aktom.

(5) Najmanje jedanput u dvije godine znanstvena organizacija ocjenjuje rad mentora asistenta na temelju izvješća o radu te izvješća i ocjene asistenta o mentorstvu znanstvenika. Mentor koji je dva puta ocijenjen negativno, ne može više biti imenovan za mentora. Postupak, kriteriji ocjene i imenovanja mentora propisuju se općim aktom znanstvene organizacije.

Stručna zvanja i radna mjesta

Članak 44.

(1) Stručna zvanja su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

(2) Osobe u stručnim zvanjima rade na odgovarajućim radnim mjestima stručne poslove vezane za znanstvena istraživanja.

(3) Uvjete za izbor u stručna zvanja i izbor na odgovarajuća radna mjesta propisuje znanstvena organizacija statutom.

Članak 45.

Osobama zaposlenima na znanstvenim i suradničkim radnim mjestima, a koja se financiraju iz državnog proračuna, produljuje se ugovor o radu na određeno vrijeme za onoliko vremena koliko im je trajao roditeljni i/ili roditeljski dopust, bolovanje dulje od tri mjeseca, obavljanje javne službe ili dužnosti te drugi opravdani slučaj predviđen zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom znanstvene organizacije.

Rad izvan znanstvene organizacije

Članak 46.

(1) Ugovorni odnosi zaposlenika u znanstvenim organizacijama vezani uz znanstveni, nastavni ili stručni rad kod trećih osoba mogu se ograničiti ili uvjetovati suglasnošću matične znanstvene organizacije kada je to predviđeno statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta, ako se radi o znanstvenom, nastavnom ili stručnom radu koji bi negativno utjecali na rad matične znanstvene organizacije ili ako je riječ o ugovoru s organizacijom koja svojom djelatnošću konkurrira matičnoj znanstvenoj organizaciji s kojom zaposlenik ima ugovor o radu.

(2) Rad izvan matične znanstvene organizacije može iznositi najviše jednu trećinu radnog vremena.

IV. SUSTAV VISOKOG OBRAZOVANJA

1. VISOKA UČILIŠTA

A. OSNIVANJE I POČETAK RADA VISOKIH UČILIŠTA

Vrste visokih učilišta i njihova zadaća

Članak 47.

- (1) Visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola.
- (2) Visoka učilišta obavljaju svoju djelatnost kao javnu službu.
- (3) Sveučilište, fakultet i umjetnička akademija osnivaju se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene, stručne i umjetničke djelatnosti te druge djelatnosti u skladu sa zakonom i svojim statutom. U okviru djelatnosti visokog obrazovanja ova visoka učilišta organiziraju i izvode sveučilišne a, u skladu s ovim Zakonom, mogu organizirati i izvoditi i stručne studije.
- (4) Veleučilište i visoka škola osnivaju se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja putem organizacije i izvođenja stručnih studija te mogu obavljati stručnu, znanstvenu i umjetničku djelatnost u skladu s ovim Zakonom i svojim statutom.

Osnivanje visokih učilišta

Članak 48.

- Sveučilišta, veleučilišta i visoke škole osnivaju se kao ustanove.
- (2) Sveučilište može osnovati i u svom sastavu imati fakultete, umjetničke akademije i odjele te druge sastavnice sukladno zakonu.
 - (3) Veleučilišta i visoke škole ne mogu osnovati druga visoka učilišta.
 - (4) Visoka učilišta za potrebe vojnog i policijskog obrazovanja osniva Vlada Republike Hrvatske sukladno uvjetima koje predviđa ovaj Zakon ili kao ustrojbene jedinice nadležnih ministarstava.
 - (5) Kad je visoko učilište ustrojvena jedinica nadležnog ministarstva, može izvoditi sveučilišni studij sukladno ugovoru sa sveučilištem kojemu povjerava izvođenje studija. Za takav studij jamstvo i odgovornost snosi sveučilište.
 - (6) Sveučilište ili veleučilište i Vlada Republike Hrvatske mogu posebnim sporazumom ustrojiti posebne studijske programe za potrebe vojnog ili policijskog obrazovanja u okviru sveučilišta ili veleučilišta.
 - (7) Uredbom Vlade Republike Hrvatske uređuju se posebnosti studija iz stavka 4. ovoga članka, posebice njihov ustroj, prava i obveze nastavnika i studenata s obzirom na njihove vojne ili policijske zadaće.
 - (8) Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokih učilišta iz stavka 4. ovoga članka obavljaju ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, odnosno ministarstvo nadležno za obranu, sukladno posebnom sporazumu.
- Javna i privatna visoka učilišta

Članak 49.

- (1) Visoka učilišta mogu biti javna i privatna.
- (2) Javna visoka učilišta iz stavka 1. ovoga članka su ona koja osniva Republika Hrvatska. Republika Hrvatska osniva sveučilište zakonom, a veleučilište i visoku školu uredbom Vlade Republike Hrvatske. Osnivačka prava nad visokim učilištima u ime Republike Hrvatske obnaša Vlada Republike Hrvatske ili Ministarstvo, sukladno aktu o osnivanju ili drugom odgovarajućem propisu.
- (3) Privatno sveučilište, veleučilište i visoka škola osnivaju se odlukom osnivača na način propisan odredbama ovoga Zakona i propisima koji se odnose na osnivanje ustanova.
- (4) Županije, gradovi i općine osnivaju visoku školu odlukom svoga predstavničkog tijela.
- (5) Na visoke škole osnovane sukladno stavku 4. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na privatna visoka učilišta.

Naziv visokih učilišta

Članak 50.

- (1) Naziv sveučilište, fakultet i umjetnička akademija, odnosno riječ »akademija« uz naziv područja umjetnosti te veleučilište i visoka škola, ili drugi naziv koji sadrži neki od tih pojmova, mogu nositi samo visoka učilišta osnovana prema ovom Zakonu. Sud ili drugo nadležno državno tijelo neće odobriti upis u odgovarajući registar pravne osobe ili njene podružnice koja nosi neki od tih naziva, ili ako ti pojmovi čine dio naziva, ako ta pravna osoba nije osnovana u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Umjetnička akademija u svom nazivu može umjesto riječi »umjetnička« koristiti naziv područja umjetnosti u kojemu djeluje.
- (3) Nazive iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu iznimno koristiti i pravne osobe koje nisu ustrojene prema ovome Zakonu, ako je to moguće prema posebnom zakonu ili ako uporabu naziva odobri ministar.

Dopusnica za obavljanje djelatnosti visokih učilišta i upis u Upisnik

Članak 51.

- (1) Visoko učilište osnovano prema ovome Zakonu i propisima koji se odnose na osnivanje ustanova može započeti obavljanje djelatnosti i izvođenje određenih studija nakon upisa u Upisnik visokih učilišta i registar ustanova pri trgovačkom sudu.
- (2) Upis u Upisnik obavlja se na temelju dopusnice kojom se utvrđuje da visoko učilište ispunjava uvjete za početak djelatnosti i odobrava upis u Upisnik te početak rada visokog učilišta. Dopusnicu izdaje ministar po prethodno pribavljenom pozitivnom mišljenju **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**. Dopusnica se visokom učilištu izdaje i za početak izvođenja novog studija te za osnivanje ili izvođenje studija izvan svoga sjedišta.
- (3) Zahtjev za upis podnosi se ministru koji u roku od mjesec dana traži mišljenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**. **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** očituje se o zahtjevu u roku od tri mjeseca a ministar izdaje dopusnicu u roku od mjesec dana. U slučaju da ministar nije suglasan s mišljenjem **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** i zatraži njegovo novo očitovanje, rok dovršenja postupka se jednokratno produžava za tri mjeseca.
- (4) Dopusnica će se izdati visokom učilištu koje ima:
 1. studijski program za sveučilišne odnosno stručne studije kvalitetom sukladan standardima država Europske unije,
 2. potreban broj nastavnog i drugog osoblja s odgovarajućom znanstvenom i stručnom kvalifikacijom, u skladu sa standardnim opterećenjem nastavnih obveza utvrđenih kolektivnim ugovorom za visoko obrazovanje, pri čemu ima zaključen ugovor o radu s punim radnim vremenom s najmanje polovicom potrebnog broja nastavnika u slučaju sveučilišta. Veleučilištu ili visokoj školi izdat će se dopusnica ako ima zaključen ugovor o radu s punim ili nepunim radnim vremenom s najmanje jednom trećinom potrebnog broja nastavnika. Sveučilištu koje nema u radnom odnosu najmanje polovicu potrebnog broja nastavnika a veleučilištu i visokoj školi najmanje jednu trećinu može se izdati dopusnica uz uvjet da u razdoblju od pet godina ravnomjerno zapošljava nastavnike do potrebnog broja i o tome jednom godišnje izvještava ministra,
 3. osiguran odgovarajući prostor i opremu, u skladu s brojem studenata koje visoko učilište namjerava upisati i potrebama kvalitetnog studiranja,
 4. osigurana potrebna novčana sredstva za svoj rad, uključivši i osigurano jamstvo prema stavku 9. ovoga članka.
- (5) Dopusnica i rješenje kojim se odbija dopusnica ili zahtjev za upis u Upisnik visokih učilišta upravni su akti protiv kojih nije dopuštena žalba, ali se protiv njih može pokrenuti upravni spor.
- (6) Upisnik iz stavka 1. ovoga članka vodi Ministarstvo. Ministar posebnim pravilnikom propisuje ustroj i način vođenja Upisnika te postupak upisa.
- (7) Ako se na temelju inspekcijskog ili upravnog nadzora utvrdi da je visoko učilište prestalo ispunjavati uvjete potrebne za dobivanje dopusnice, a uočeni se nedostaci ne mogu otkloniti bez ozbiljnih posljedica po kvalitetu studija, ministar će rješenjem, na prijedlog **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, visokom učilištu oduzeti dopusnicu. Ako se uočeni nedostaci mogu otkloniti u roku od šest mjeseci bez ozbiljnih posljedica po kvalitetu studija, ministar će rješenjem naložiti visokom učilištu da u tom roku

otkloni nedostatke. Rješenje o oduzimanju dopusnice upravni je akt protiv kojega nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) U slučaju prestanka rada javnog visokog učilišta zbog oduzimanja dopusnice ili drugog razloga, ministar će na prijedlog **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** donijeti mjere kojima će se osigurati nastavak i dovršenje studija studentima toga visokog učilišta.

(9) Privatna visoka učilišta dužna su prije početka rada osigurati, na način koji utvrdi Ministarstvo, jamstvo radi osiguranja nastavka i dovršenja studija za slučaj prestanka rada visokog učilišta ili prestanka izvođenja određenog studija.

(10) Visoka učilišta u okviru svoje nastavne aktivnosti obvezuju se promicati tjelovježbu i studentski šport sukladno posebnom zakonu.

(11) Obrazovni programi provedeni bez dopusnice ne smatraju se sveučilišnim ili stručnim studijem prema ovome Zakonu niti se njihovim završetkom stječu akademska zvanja i stupnjevi kao ni stručna zvanja. Organizatori takvih obrazovnih programa ne mogu izdavati diplome ili druge isprave o studiju predviđene ovim Zakonom ali mogu izdavati potvrde o završenom obrazovanju u kojima je izričito navedeno da je riječ o obrazovnom programu koji nije sveučilišni ili stručni studij prema ovome Zakonu te da se njime ne stječu akademska ili stručna zvanja odnosno akademski stupnjevi.

(12) Ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno, u postupku izdavanja dopusnice, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Napomena: sukladno odredbama članka 30. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 45/09), stupanjem na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07).

Visoka vjerska učilišta i njihov studij

Članak 52.

(1) Visoka vjerska učilišta osnovana po općim aktima vjerskih zajednica imaju prava i obveze kao i visoka učilišta iz ovoga Zakona, ako ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona.

(2) Položaj visokih vjerskih učilišta iz stavka 1. ovoga članka koja djeluju kao fakulteti u sastavu nekog od javnih sveučilišta uređuje se ugovorom između sveučilišta i osnivatelja učilišta.

(3) Položaj i djelovanje katoličkih bogoslovnih fakulteta u sastavu javnih sveučilišta i drugih vjerskih učilišta koje djeluju u okviru javnih sveučilišta uređuju se uz poštivanje važećih međunarodnih ugovora i ugovora između osnivatelja i sveučilišta, uz suglasnost nadležnih državnih i crkvenih vlasti.

(4) Vjerske zajednice mogu osnivati visoka učilišta i ustrojavati studije koji nisu vjerski sukladno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na privatna visoka učilišta.

B. SVEUČILIŠTE

Osnovne odredbe o sveučilištu

Članak 53.

(1) Sukladno svojoj zadaći iz članka 3. ovoga Zakona sveučilišta su obrazovne ustanove koje povezivanjem znanstvenog istraživanja, umjetničkog stvaralaštva, studija i nastave razvijaju znanost, struku i umjetnost, pripremaju studente za obavljanje profesionalnih djelatnosti na temelju znanstvenih spoznaja i metoda kao i umjetničkih vrijednosti, obrazuju znanstveni i umjetnički podmladak, sudjeluju u ostvarivanju društvenih interesa studenata te promiču međunarodnu, posebice europsku suradnju u visokom obrazovanju te znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti. O ispunjavanju svojih zadaća, posebno u izgradnji hrvatske nacionalne kulture, sveučilišta obavještavaju javnost najmanje jednom godišnje.

(2) Sveučilište integrira funkcije svojih sastavnica, posebno fakulteta, akademija i odjela (dalje: funkcionalna integracija) te putem svojih tijela osigurava njihovo jedinstveno i usklađeno djelovanje u skladu sa strateškim i razvojnim odlukama o akademskim pitanjima i o profiliranju znanstvenih istraživanja te jedinstveno i usklađeno djelovanje u financijskom poslovanju i pravnom prometu, investicijama, razvojnim planovima te u nastupu prema vanjskim partnerima u znanstvenim djelatnostima i visokom obrazovanju. Sveučilište osigurava unutarnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih studija te nadzor i stalni rast kvalitete kao i konkurentnosti nastavnoga, znanstvenoga, umjetničkog i stručnog rada. Sveučilište razvija jedinstveni informacijski i knjižnični sustav.

Ustroj sveučilišta i njegove sastavnice

Članak 54.

(1) Sveučilište je ustanova koja osniva i provodi sveučilišne studije u najmanje dva znanstvena i/ili umjetnička područja u većem broju polja te interdisciplinarne studije kao autonomni i integrirani proces, neposredno ili putem svojih fakulteta, umjetničkih akademija i odjela koje osniva sukladno ovom Zakonu. Sveučilište i njegova visoka učilišta (fakulteti i umjetničke akademije) mogu sukladno ovome Zakonu provoditi i stručne studije.

(2) Sveučilište može kao sastavnice (podružnice, ustanove ili pravne osobe) imati fakultete, umjetničke akademije, odjele i institute te druge sastavnice i to: zaklade, fondacije, udruge, studentske centre, zdravstvene ustanove, knjižnice, tehnologijske centre, informatičke, kulturne, sportske kao i one sastavnice (ustanove ili trgovačka društva) koji služe zadovoljavanju potreba studenata i sveučilišta.

(3) Statutom sveučilišta, aktom o osnivanju te općim aktima sastavnica utvrđuje se način upravljanja koji osigurava integriranost funkcija sveučilišta i ostvarenje interesa i ciljeve radi kojih je sveučilište osnovalo sastavnicu.

(4) Djelovanje pojedinih sastavnica, posebice razina njihovih ovlasti u pravnom prometu i poslovanju, utvrđuje se statutom sveučilišta i aktom o njihovu osnivanju. Aktom o osnivanju može se predvidjeti davanje suglasnosti osnivača na statut.

(5) Odluke o statusnoj promjeni sastavnica u okviru sveučilišta ili izlasku pojedinih sastavnica iz sveučilišta donosi senat dvotrećinskom većinom ukupnog broja glasova. Statutom sveučilišta detaljnije se uređuje postupak provođenja statusnih promjena sastavnica. Ako statutom sveučilišta nije određeno drukčije, protiv odluke senata ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Sveučilište radi komercijalizacije znanstvenih rezultata, otkrića ili patenata te umjetničkih ostvarenja, poticanja suradnje s gospodarstvenicima ili jačanja na znanju temeljenog gospodarstva može biti osnivač ili suosnivač trgovačkih društava. Dio dobiti takvih trgovačkih društava koji pripada sveučilištu može se koristiti isključivo za unapređenje djelatnosti sveučilišta.

Nepovredivost sveučilišta

Članak 55.

(1) Prostor sveučilišta je nepovrediv.

(2) Nadležna državna tijela na prostoru sveučilišta mogu uređivati samo uz suglasnost čelnika, prema odluci nadležnog suda ili ako postoji neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi ili za imovinu.

(3) Pretragu prostora sveučilišta može iznimno odrediti samo nadležni sud ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o kaznenom postupku.

(4) Pretraga visokog učilišta može se poduzeti bez nazočnosti čelnika, odnosno osobe koju on ovlasti, samo ako se oni bez opravdana razloga nisu odazvali pravodobnom pozivu.

Tijela sveučilišta

Članak 56.

(1) Sveučilište ima:

– rektora,

– senat i

– sveučilišni savjet.

(2) Sveučilište može imati i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju statutom ili drugim općim aktom. Uz to, sveučilište svojim statutom može vođenje poslovanja ili njegova dijela povjeriti određenom tijelu.

Rektor

Članak 57.

(1) Rektor sveučilišta bira se tajnim glasovanjem, većinom glasova ukupnog broja članova biračkog tijela, iz redova redovitih profesora. Sastav biračkog tijela za izbor rektora propisuje se statutom sveučilišta. Mandat rektora traje četiri godine i može se jednom ponoviti.

(2) Postupak izbora i razrješenja te razlozi za razrješenje rektora dužnosti prije isteka mandata propisuju se statutom sveučilišta.

(3) U svom radu rektor ima prava i obveze ravnatelja ustanove te mandat i ovlasti predviđene ovim Zakonom i statutom sveučilišta. Rektor saziva i predsjedava sjednicama senata.

(4) Rektor može imati jednog ili više prorektora koje imenuje senat, na način predviđen statutom sveučilišta.

(5) Rektor može upozoriti dekana i ostale čelnike sastavnica na protuzakonitost ili protustatutarnost njihovih planiranih ili donesenih odluka.

(6) Rektor može obustaviti od izvršenja odluku dekana i ostalih čelnika sastavnica sveučilišta, ako je protivna zakonu ili statutu sveučilišta.

(7) Sukladno statutu sveučilišta, rektor sveučilišta može u statutom utvrđenim slučajevima nepoštivanja zakona, drugih propisa, statuta ili na njima utemeljenih sveučilišnih odluka, suspendirati dekana ili drugog čelnika sastavnica sveučilišta i postaviti vršitelja dužnosti s odgovarajućom kvalifikacijom.

(8) Senat, u roku od mjesec dana, odlučuje o odlukama rektora iz stavka 6. i 7. ovoga članka. Za potvrdu odluke rektora potrebna je većina ukupnog broja članova. Odlukom senata o potvrdi suspenzije čelnik je razriješen dužnosti. U tom slučaju u roku od 3 mjeseca provest će se postupak za izbor čelnika. U tom postupku čelnik koji je razriješen dužnosti ne može biti kandidat za izbor.

Plaća rektora i prorektora

Članak 57.a

Plaću rektora i prorektora javnih sveučilišta ovisno o broju zaposlenika na sveučilištu, utvrdit će Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom, s tim da plaća rektora ne smije biti viša od plaće zamjenika ministra, a plaća prorektora ne smije biti viša od plaće pomoćnika ministra.

Senat

Članak 58.

(1) Senat je izborno stručno tijelo koje se bira sukladno statutu Sveučilišta, na način kojim se osigurava zastupljenost svih znanstveno-nastavnih sastavnica sveučilišta i različitih područja znanosti i umjetnosti.

(2) Zaposlenici u znanstveno-nastavnim zvanjima čine najmanje 60% članova senata. Studentski predstavnici, koje sukladno statutu sveučilišta biraju sami studenti, čine najmanje 10% članova senata iz redova studenata preddiplomskih i diplomskih studija, te najmanje 5% iz redova studenata poslijediplomskih studija. Ostali zaposlenici zastupljeni su u senatu sukladno statutu.

(3) Rektor je član senata po položaju. Prorektori sudjeluju u radu senata bez prava glasovanja.

(4) Na sjednice senata poziva se i predstavnik sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja, koji sudjeluje u radu senata bez prava glasa.

Nadležnost senata

Članak 59.

(1) Senat, sukladno statutu, odlučuje o svim akademskim, stručnim, znanstvenim i umjetničkim pitanjima, uključivši odlučivanje o organizaciji znanstvene, stručne i nastavne djelatnosti, izboru nastavnika, o razvojnim i poslovnim pitanjima kao i o drugim pitanjima predviđenim ovim Zakonom.

(2) U okviru svoje nadležnosti, senat posebice:

1. odlučuje o obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti,
2. odlučuje o akademskim pitanjima,
3. odlučuje o razvojnim i istraživačkim planovima,
4. utvrđuje studijske kapacitete i upisnu politiku, određuje upisne kvote te utvrđuje standarde studiranja i nadzire njihovo poštovanje,
5. provodi ili povjerava sastavnicama provedbu postupka stjecanja doktorata,
6. dodjeljuje počasne doktorate,
7. bira profesore emerituse i znanstvenike emerituse,
8. odlučuje o uvjetima studiranja i studentskom standardu **sukladno članku 88. ovoga Zakona**,
9. koordinira međunarodnu suradnju,
10. odlučuje o izdavačkoj djelatnosti,
11. donosi statut te druge opće akte sveučilišta, ako statutom sveučilišta nije određeno drugačije,
12. bira rektora te na njegov prijedlog imenuje prorektore,
13. imenuje članove drugih tijela sveučilišta kada je to određeno statutom ili drugim općim aktom,
14. potvrđuje izbor dekana fakulteta i umjetničkih akademija i pročelnika sveučilišnih odjela,
15. imenuje čelnike drugih sastavnica sveučilišta, ako statutom sveučilišta ili aktom o osnivanju i statutom sastavnice nije određeno drugačije,
16. bira nastavnike i suradnike, ako statutom ili na njemu utemeljenom propisu nije određeno drugačije,
17. odlučuje o osnivanju, osnovama ustroja i ukidanju sastavnica sveučilišta te usklađuje njihov rad i poslovanje,
18. odlučuje o osnivanju znanstveno-tehnoloških parkova i drugih trgovačkih društava,
19. vodi financijsku politiku i donosi proračun sveučilišta, raspravlja o financijskim izvješćima i prihvaća završni račun te odlučuje o kapitalnim ulaganjima,
20. obavlja i druge poslove predviđene statutom i drugim općim aktima.

(3) Odlučivanje o pojedinim pitanjima iz nadležnosti senata statutom se može povjeriti odgovarajućim sastavnicama sveučilišta. Statutom sveučilišta može se, radi osiguranja integriteta nastavnog i znanstvenog procesa na sveučilištu, predvidjeti pravo suspenzivnog veta na pojedine odluke nadležnih tijela sastavnica o tim pitanjima, ali tako da se ne naruše njihove akademske slobode i akademska samouprava.

Sveučilišni savjet

Članak 60.

(1) Sveučilišni savjet je tijelo koje brine za ostvarivanje djelatnosti sveučilišta prema aktu o osnivanju i statutu. Posebice, sveučilišni savjet brine o razvoju sveučilišta i njegovoj interakciji s društvom u kojemu djeluje te raspravlja i potvrđuje strateške i razvojne odluke senata, sukladno statutu sveučilišta.

(2) Sveučilišni savjet nadzire izvršavanje zadaća sveučilišta u skladu s člankom 3. i 53. ovoga Zakona, posebno zakonitost njegova rada, racionalnu uporabu kadrovske i materijalne resursa, ostvarivanje odluka senata te obavlja druge poslove predviđene aktom o osnivanju i statutom. Sveučilišnom savjetu ne mogu se dati nadležnosti kojima bi se utjecalo na autonomiju sveučilišta.

(3) Sveučilišni savjet ima šest ili dvanaest članova i to:

- polovicu članova, među kojima je najmanje jedan student, koje imenuje senat,
- po šestinu članova koje imenuju: osnivač, tijelo (ili tijela) jedinice lokalne samouprave i gospodarska komora.

(4) U sveučilišnom savjetu ne mogu biti članovi senata i čelnici sastavnica sveučilišta. Članovi sveučilišnog savjeta biraju između sebe predsjednika savjeta. Postupak kandidiranja članova sveučilišnog savjeta i njihovog razrješenja, trajanje mandata, način zamjene članova kojima je članstvo u sveučilišnom savjetu prestalo prije isteka mandata te način donošenja odluka utvrđuju se

statutom sveučilišta.

(5) Sveučilišni savjet radi na sjednicama. U radu sveučilišnog savjeta sudjeluje rektor bez prava glasa. Sveučilišni savjet najmanje jednom godišnje podnosi izvješće osnivaču. O podnesenom izvješću obavještava se senat sveučilišta. U slučaju težih nepravilnosti u radu sveučilišta, posebice ako nadležna tijela ne otklone uočene nepravilnosti, sveučilišni savjet može sazvati senat radi raspravljanja odnosnog pitanja, može izvijestiti osnivača o nepravilnostima, može predlagati potrebne mjere, uključivši izmjene akta o osnivanju, statuta i drugih općih akata sveučilišta.

Pitanja od posebnog interesa za studente

Članak 61.

Statutom sveučilišta utvrđuju se pitanja od posebnog interesa za studente, za koja prilikom odlučivanja u senatu studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta. Pitanja od posebnog interesa za studente posebice su ona vezana za promjenu sustava studija, osiguranje kvalitete studija, donošenje nastavnih programa, utvrđivanja izvedbenih planova nastave i studentski standard. Nakon suspenzivnog veta senat ponovo raspravlja o navedenom pitanju najranije u roku od 8 dana. U ponovljenom odlučivanju nema suspenzivnog veta. Način upotrebe studentskoga suspenzivnog veta kao i potrebna većina u ponovnom odlučivanju nakon suspenzivnog veta pobliže se utvrđuju statutom sveučilišta.

C. SASTAVNICE SVEUČILIŠTA

Fakultet i umjetnička akademija

Članak 62.

(1) Fakultet je visoko učilište koje kao sastavnica sveučilišta ustrojava i izvodi sveučilišne studije te razvija znanstveni i stručni rad u jednom ili više znanstvenih i stručnih polja. Fakultet može osnivati i izvoditi i stručne studije u skladu s ovim Zakonom.

(2) Umjetnička akademija je visoko učilište koje kao sastavnica sveučilišta ustrojava i izvodi sveučilišne umjetničke studije te razvija vrhunsko umjetničko stvaralaštvo i znanstvenoistraživačku djelatnost u području umjetnosti. Umjetnička akademija može ustrojavati i izvoditi i stručne umjetničke studije u skladu s ovim Zakonom.

(3) Fakulteti i umjetničke akademije mogu imati statut. Statut mora biti suglasan sa statutom sveučilišta.

(4) Fakulteti i umjetničke akademije u pravnom prometu mogu sudjelovati pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom ako je tako utvrđeno statutom sveučilišta.

Tijela fakulteta i umjetničke akademije

Članak 63.

(1) Fakultet i umjetnička akademija imaju:

– dekana,

– vijeće (fakultetsko vijeće i vijeće akademije) te

– druga tijela predviđena statutom sveučilišta, svojim statutom ili drugim općim aktom.

(2) Dekana fakulteta ili umjetničke akademije bira i razrješava vijeće s mandatom, na način i u postupku utvrđenim statutom sveučilišta ili drugim općim aktom, te ga razrješava Senat u slučaju propisanom člankom 57. stavkom 8. ovoga Zakona.

(3) Dekan predstavlja i zastupa fakultet ili umjetničku akademiju i ima prava i obaveze sukladno statutu sveučilišta i statutu fakulteta ili umjetničke akademije. Dekanu u radu pomažu prodekani te statutom utvrđena druga tijela.

(4) Dekan je odgovoran za zakonitost, provedbu statuta i odluka sveučilišnih tijela na fakultetu ili umjetničkoj akademiji.

(5) **Vijeće fakulteta i umjetničke akademije čine nastavnici, suradnici, studenti i jedan predstavnik zaposlenika, u skladu sa statutom fakulteta ili umjetničke akademije.** Studentski predstavnici, koje sukladno statutu biraju sami studenti, čine najmanje 15% ukupnog broja članova

Vijeća.

(6) Vijeće, sukladno statutu sveučilišta:

1. donosi odluke o akademskim, znanstvenim, umjetničkim i stručnim pitanjima,
2. bira i razrješuje dekana i prodekane,
3. donosi statut i druge opće akte,
4. obavlja druge poslove utvrđene statutom sveučilišta, statutom visokog učilišta ili drugim općim aktom.

(7) U slučaju postojanja statuta fakulteta ili umjetničke akademije statutom se, sukladno ovom Zakonu i statutu sveučilišta, utvrđuju pitanja od posebnog interesa za studente, za koja prilikom odlučivanja u stručnom vijeću fakulteta ili umjetničke akademije, studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta, sukladno članku 61. ovoga Zakona.

Sveučilišni odjel

Članak 64.

(1) Sveučilišni odjel se osniva kao sastavnica sveučilišta koja sudjeluje u izvedbi studijskih programa te razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad u jednom znanstvenom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom području te sudjeluje u izvedbi studija.

(2) U sveučilišnom odjelu su nastavnici, znanstvenici i suradnici sveučilišta iz određenoga znanstvenog polja ili interdisciplinarnoga znanstvenog područja, odnosno iz nekog područja umjetnosti.

(3) Sveučilišni odjel ima pročelnika, stručno vijeće i druga tijela čiji se sastav, način osnivanja, djelokrug rada i ovlasti utvrđuju statutom sveučilišta i općim aktima odjela. Pročelnika bira i razrješava stručno vijeće s trajanjem mandata, na način i u postupku utvrđenim statutom sveučilišta. U odnosu na pročelnika i stručno vijeće odjela na odgovarajući će se način primijeniti odredbe članka 63. ovoga Zakona.

(4) Sveučilišni odjeli mogu sudjelovati u pravnom prometu pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom, ako je tako utvrđeno statutom sveučilišta.

Sveučilišni institut

Članak 65.

(1) Sveučilišni institut je sastavnica sveučilišta koja se osniva radi obavljanja znanstvene djelatnosti u jednom ili više srodnih znanstvenih polja, u pravilu povezano s procesom visokog obrazovanja na sveučilištu. Sveučilišni institut može obavljati i visokostručni rad, te sudjelovati u nastavi sukladno općim aktima sveučilišta.

(2) Sveučilišni institut ima ravnatelja, stručno vijeće i druga tijela čiji se sastav, način osnivanja, djelokrug rada i ovlasti utvrđuju statutom sveučilišta i općim aktima sveučilišnog instituta. Ravnatelja imenuje senat sveučilišta a trajanje mandata, način i postupak se utvrđuje statutom sveučilišta.

(3) Unutarnji ustroj sveučilišnog instituta, njegova tijela i njihove ovlasti te ostala pitanja rada sveučilišnog instituta uređuju se statutom i/ili općim aktima sveučilišnog instituta, uz odgovarajuću primjenu odredbi ovoga Zakona koje se odnose na znanstvene institute.

(4) Sveučilišni instituti mogu sudjelovati u pravnom prometu pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom, ako je tako utvrđeno statutom sveučilišta.

Povezivanje prakse, znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja

Članak 66.

(1) Sveučilište te fakulteti i umjetničke akademije, uz suglasnost sveučilišta, mogu osnovati organizacije ili svoje unutarnje organizacijske cjeline u kojima se obavlja djelatnost kojom se povezuje praksa, znanost, umjetnost i visoko obrazovanje i u čijem radu mogu sudjelovati i studenti (inženjerijski biro, radionice, pravni centri, centri za socijalni rad i drugu pomoć građanima, veterinarske i druge ambulante, sveučilišne i/ili kliničke bolnice, pokušališta, proizvodni centri, turističke i slične organizacije, studiji, umjetnički sastavi, galerije, radio i TV postaje i drugo).

(2) Dobit ostvarena obavljanjem poslova prema stavku 1. koristi se isključivo za unapređenje rada

sveučilišta, odnosno njegovih sastavnica.

(3) U slučaju kada je pojedina djelatnost uređena posebnim propisima (zdravstvena djelatnost, pružanje pravne pomoći i drugo), pojedine organizacije iz stavka 1. ovoga članka osnivaju se i njihov se rad uređuje uz suglasnost ministra nadležnog za određeno područje.

(4) Sukladno statutu i svojoj dopusnici, visoka učilišta na temelju ugovora s odgovarajućom organizacijom (bolnicom, domom zdravlja, odvjetničkom tvrtkom, inženjerijskim biroom, trgovačkim društvom, specijaliziranom ustanovom, državnim tijelom i sl.) mogu izvođenje dijela nastave organizirati u toj pravnoj osobi pod vodstvom svojih nastavnika, a uz primjereno sudjelovanje stručnjaka iz te pravne osobe.

D. VELEUČILIŠTE I VISOKA ŠKOLA

Osnovne odredbe

Članak 67.

(1) Veleučilište i visoka škola su ustanove koje ustrojavaju i izvode stručne studije te obavljaju djelatnost sukladno članku 47. ovoga Zakona i svojemu statutu.

(2) Veleučilište je visoka škola koja izvodi barem tri različita studija iz barem tri različita polja. Veleučilište ne može imati visoke škole kao sastavnice.

(3) Statutom veleučilišta i visoke škole uređuju se pitanja unutarnjeg ustroja, upravljanja i odlučivanja.

(4) Statut veleučilišta i visoke škole donosi upravno vijeće na prijedlog stručnog vijeća, a potvrđuje ga osnivač.

Tijela veleučilišta i visoke škole

Članak 68.

(1) Veleučilište i visoka škola imaju:

– dekana,

– stručno vijeće,

– upravno vijeće,

– i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuje statutom ili drugim općim aktom.

(2) Dekana veleučilišta i visoke škole bira i razrješava upravno vijeće. Stručno vijeće utvrđuje i predlaže upravnom vijeću kandidate za izbor dekana na način i u postupku utvrđenom statutom veleučilišta ili visoke škole. Dekan predstavlja i zastupa veleučilište ili visoku školu te u svom radu ima prava i obveze ravnatelja ustanove. Za akademska pitanja dekan je odgovoran stručnom vijeću, a za zakonitost rada financijskog poslovanja i racionalne uporabe materijalnih i kadrovskih resursa upravnom vijeću.

(3) **Stručno vijeće veleučilišta i visoke škole čine nastavnici, suradnici, studenti i jedan predstavnik zaposlenika, u skladu sa statutom.** Stručno vijeće, sukladno statutu, odlučuje o stručnim i nastavnim pitanjima. Studenti čine najmanje 15% ukupnog broja članova stručnog vijeća. Studente – članove stručnog vijeća biraju sami studenti u skladu sa statutom veleučilišta i visoke škole. Na odlučivanje studenata u stručnom vijeću odnose se na odgovarajući način odredbe članka ovoga Zakona o suspenzivnog vetu na sveučilištu (članak 61.).

(4) Upravno vijeće veleučilišta ili visoke škole ima pet članova od kojih tri imenuje osnivač a dva bira stručno vijeće veleučilišta ili visoke škole. Predsjednika upravnog vijeća biraju članovi između sebe. Dekan veleučilišta i visoke škole sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava glasovanja.

(5) Upravno vijeće brine o ostvarivanju djelatnosti veleučilišta i visoke škole prema aktu o osnivanju i statutu, posebice brine o zakonitosti njihova rada, racionalnoj uporabi materijalnih i kadrovskih resursa, provođenju odluka stručnog vijeća, daje suglasnost na pojedine odluke dekana i stručnog vijeća sukladno statutu te obavlja ostale poslove predviđene statutom.

2. STUDIJI NA VISOKIM UČILIŠTIMA

A. VRSTE STUDIJA

Vrste studija: sveučilišni i stručni studij

Članak 69.

- (1) Visoko obrazovanje provodi se kroz sveučilišne i stručne studije.
- (2) Sveučilišni studij osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti, **umjetnosti** i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito te ih osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, **umjetničkih** i stručnih dostignuća.
- (3) Stručni studij pruža studentima primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje stručnih zanimanja i osposobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces.
- (4) Sveučilišni i stručni studiji usklađuju se s onima u europskom obrazovnom prostoru, uz uvažavanje pozitivnih iskustava drugih visokoškolskih sustava.
- (5) **Studiji iz stavka 1. ovoga članka moraju biti u skladu s europskim sustavom stjecanja i prijenosa bodova (u daljnjem tekstu: ECTS) po kojem se jednom godinom studija u punom nastavnom opterećenju u pravilu stječe najmanje 60 ECTS bodova.**
- (6) **ECTS bodovi dodjeljuju se studijskim obvezama studenata na temelju prosječno ukupno utrošenog rada koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupnog prosječnog studentskog rada uloženog za stjecanje ishoda učenja.**

Sveučilišni studij

Članak 70.

- (1) Sveučilišno obrazovanje obuhvaća:
 1. preddiplomski **sveučilišni** studij,
 2. diplomski **sveučilišni** studij i
 3. poslijediplomski studij.
- (2) Sveučilišni studiji ustrojavaju se i izvode na sveučilištu. Diplomski **sveučilišni** i poslijediplomski studiji mogu se izvoditi i u suradnji sa znanstvenim institutima.
- (3) Svaka razina sveučilišnog studija završava stjecanjem određenog naziva ili stupnja.
- (4) **Studijski programi mogu se provoditi i kao integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji čijim završetkom se stječe najmanje 300 ECTS bodova.**
- (5) **Sveučilište može akreditirati i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij iz stavka 4. ovoga članka uz prethodno odobrenje Nacionalnoga vijeća.**

Preddiplomski studij

Članak 71.

- (1) Na preddiplomskom sveučilišnom studiju, koji u pravilu traje tri do četiri godine, stječe se od 180 do 240 ECTS bodova. Preddiplomski studij osposobljava studente za diplomski studij te im daje mogućnost zapošljavanja na određenim stručnim poslovima.
- (2) Završetkom preddiplomskog studija stječe se akademski naziv prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus odnosno baccalaurea) uz naznaku struke, ako posebnim zakonom nije određeno drukčije.
- (3) U međunarodnom prometu i diplomu na engleskom jeziku akademski naziv po završetku preddiplomskog studija je baccalaureus, odnosno baccalaurea.

Diplomski studij

Članak 72.

- (1) Diplomski sveučilišni studij traje jednu do dvije godine i njegovim završetkom stječe se od 60 do 120 ECTS bodova. Diplomski studij može trajati i duže, uz odobrenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.**
- (2) Ukupan broj bodova koji se stječu na preddiplomskom i diplomskom studiju iznosi najmanje 300 ECTS bodova.

(3) Ako zakonom nije određeno drukčije, završetkom diplomskoga sveučilišnog studija stječu se akademski nazivi:

1. za sveučilišne medicinske programe doktor (dr.) struke,
2. za ostale sveučilišne programe magistar, odnosno magistra (mag.) struke, u skladu s posebnim zakonom.

(4) Kratica nabrojanih akademskih naziva stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Poslijediplomski studij

Članak 73.

(1) Poslijediplomski studiji su poslijediplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički studij.

(2) Poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija.

(3) Poslijediplomski sveučilišni studij traje najmanje tri godine. Ispunjenjem svih propisanih uvjeta i javnom obranom doktorske disertacije u znanstvenim područjima se stječe akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.). Ispunjenjem svih propisanih uvjeta u umjetničkom području se stječe akademski stupanj doktora umjetnosti (dr. art.).

(4) Iznimno, osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat znanosti.

(5) Iznimno, osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta, o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat umjetnosti.

(6) Iznimno, osobe izabrane u umjetničko-nastavna zvanja i na umjetničko-nastavna radna mjesta, mogu temeljem umjetničkih radova, na temelju odluke nadležnog vijeća, utvrđenog statutom sveučilišta, o ispunjavanju propisanih uvjeta koje donosi senat sveučilišta, steći doktorat umjetnosti.

(7) Kratica akademskog stupnja stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

(8) Sveučilište može organizirati poslijediplomski specijalistički studij u trajanju od jedne do dvije godine, kojim se stječe akademski naziv specijalist određenog područja (spec.), u skladu s posebnim zakonom. Naziv specijalist, odnosno njegova kratica dodaju se akademskom nazivu iz članka 72. stavka 3. ovoga Zakona. Završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija stječe se od 60 do 120 ECTS bodova.

(9) Posebnim propisom utvrdit će se akademski naziv koji se stječe završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija, u slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano specijalističko usavršavanje.

(10) Sveučilište općim aktom može odrediti stjecanje ECTS bodova na poslijediplomskom sveučilišnom studiju.

Stručni studiji

Članak 74.

(1) Stručno obrazovanje obuhvaća:

- kratki stručni studij,
- preddiplomski stručni studij,
- specijalistički diplomski stručni studij.

(2) Stručni studiji provode se na visokoj školi ili veleučilištu. Iznimno, stručni studiji

moгу se provoditi i na sveučilištu, uz pribavljenu suglasnost Nacionalnog vijeća u skladu s ovim Zakonom.

(3) Svaka razina stručnog studija završava stjecanjem određenog stručnog naziva.

(4) Kratki stručni studiji traju od dvije do dvije i pol godine i njihovim se završetkom stječe od 120 do 150 ECTS bodova. Završetkom kratkoga stručnog studija stječe se stručni naziv stručni pristupnik/pristupnica uz naznaku struke, u skladu s posebnim zakonom.

(5) Preddiplomski stručni studij traje tri godine, a iznimno, uz odobrenje Nacionalnog vijeća, preddiplomski stručni studij može trajati do četiri godine, u slučaju kada je to sukladno s međunarodno prihvaćenim standardima. Završetkom preddiplomskog stručnog studija stječe se od 180 do 240 ECTS bodova te stručni naziv stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) uz naznaku struke, u skladu s posebnim zakonom.

(6) Kratica stručnog naziva stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(7) Specijalistički diplomski stručni studij traje jednu ili dvije godine i njegovim se završetkom stječe od 60 do 120 ECTS bodova. Završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija stječe se stručni naziv stručni/a specijalist/ica određene struke, u skladu s posebnim zakonom.

(8) Ukupan broj bodova koji se stječu na preddiplomskom i specijalističkom diplomskom stručnom studiju iznosi najmanje 300 ECTS bodova.

(9) U slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano usavršavanje na razini specijalističkog diplomskog stručnog studija, odgovarajući stručni naziv utvrdit će se provedbenim propisom koji se donosi temeljem posebnog zakona.

Prijenos ECTS bodova

Članak 75.

(1) Prijenos ECTS bodova može se provesti između različitih studija **ili obrazovnih programa iz članka 76.a ovoga Zakona.**

(2) Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova iz stavka 1. ovoga članka propisuju se općim aktom visokog učilišta, odnosno ugovorom između visokih učilišta.

Zajednički i združeni studij i prekogranična suradnja

Članak 76.

(1) **Zajednički studij je zajednički program koji izvode dva ili više akreditirana visoka učilišta u Republici Hrvatskoj, pri čemu je samo jedno visoko učilište nositelj.**

(2) **Sveučilište, veleučilište ili visoka škola mogu s drugim akreditiranim visokim učilištem u Republici Hrvatskoj ustrojiti zajednički studij, na temelju zajednički utvrđenog studijskog programa.**

(3) **Združeni studij je zajednički program dva ili više visoka učilišta od kojih je najmanje jedno izvan Republike Hrvatske.**

(4) **Združeni studiji mogu se ustrojiti ako su visoka učilišta akreditirana sukladno s Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju ili ekvivalentnom standardu kvalitete.**

(5) **Ustroj, izvedba i završetak zajedničkog i združenog studija uređuje se sporazumom između visokih učilišta, a provodi se sukladno s odredbama ovoga Zakona.**

(6) **Akreditacijski postupak zajedničkog i združenog studija provodi se na svim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj koja sudjeluju u izdavanju svjedodžbe ili diplome o završenom zajedničkom ili združenom studiju, sukladno s odredbama zakona koji**

regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju za odgovarajuće visoko učilište.

(7) Inozemno visoko učilište može na teritoriju Republike Hrvatske izvoditi svoje studije pod uvjetima da su: navedeno visoko učilište i studiji koje ono izvodi akreditirani u matičnoj državi, da je navedeno visoko učilište upisano u Upisnik visokih učilišta nadležnog ministarstva Republike Hrvatske, kao i u registar ustanova pri trgovačkom sudu u Republici Hrvatskoj, te da je studij, prema postupku koji propisuje ministar, akreditiran od strane nacionalnog akreditacijskog tijela Republike Hrvatske.

Cjeloživotno učenje, izvođenje programa koji se ne smatraju studijem i razlikovne obveze u studijskim programima

Članak 76.a

(1) Visoka učilišta mogu izvoditi različite obrazovne programe koji se ne smatraju studijem u smislu ovoga Zakona, te se temelje na načelima cjeloživotnog učenja.

(2) Visoka učilišta općim aktom uređuju načine i oblike provođenja aktivnosti koje se temelje na načelima cjeloživotnog učenja, uključujući načine i postupke utvrđivanja razlikovnih obveza studenata za potrebe promjene studijskog programa i/ili upisa na studij, dovršetka ranije započetog studija i priznavanja kompetencija stečenih izvan studijskog programa, a koje su uvjet za sudjelovanje na studiju.

(3) Visoka učilišta općim aktom uređuju status studenata na razlikovnim obvezama, polaznika obrazovnih programa koji se ne smatraju studijem i sudionika u aktivnostima kojima se promoviraju načela cjeloživotnog učenja.

(4) Svi programi i postupci iz ovoga članka sastavni su dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete te na odgovarajući način podliježu postupcima vanjskog osiguravanja i unapređivanja kvalitete.

B. UPIS NA STUDIJ, NJEGOVO USTROJSTVO I IZVEDBA

Uvjeti za upis

Članak 77.

(1) Upis studija obavlja se na temelju javnog natječaja koji objavljuje sveučilište, veleučilište ili visoka škola koji provode studij najmanje šest mjeseci prije početka nastave. Natječaj za upis mora sadržavati: uvjete za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokove za prijavu na natječaj i upis.

(2) Sveučilište, veleučilište ili visoka škola utvrđuju postupak odabira pristupnika za upis na način koji jamči ravnopravnost svih pristupnika bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, društveni položaj, invalidnost, seksualnu orijentaciju i dob. Sveučilište, veleučilište ili visoka škola utvrđuju kriterije (uspjeh u prethodnom školovanju, vrsta završenog školovanja, uspjeh na klasifikacijskom ili drugom ispitu, posebna znanja, vještine ili sposobnosti i sl.) na temelju kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis.

(3) Sveučilište, veleučilište i visoka škola utvrđuju koji su srednjoškolski programi odgovarajući preduvjet za upis pojedinoga preddiplomskog **sveučilišnog, integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija** ili stručnog studija iz članka 74. stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) **Diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući preddiplomski studij.** Visoka učilišta propisuju koji se studiji smatraju odgovarajućim za upis pojedinog diplomskog studija, kao i uvjete upisa.

(5) Osobe koje su završile preddiplomski stručni studij mogu kandidirati za upis na diplomski sveučilišni studij u skladu s općim aktom sveučilišta koje provodi taj studij, pri čemu se odabir

za upis može uvjetovati polaganjem ispita kompetencija tijekom razredbenog postupka i/ili razlikovnih ispita na početku studijskog programa u statusu redovitog ili izvanrednog studenta.

(6) Poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući diplomski studij. Sveučilište može propisati i druge uvjete za upis poslijediplomskog studija.

(7) Iznimno, pod uvjetima koje propiše visoko učilište, studij se može upisati i bez prethodno završenoga odgovarajućeg školovanja, ako je riječ o iznimno nadarenim osobama za koje se može očekivati da će i bez završenoga prethodnog školovanja uspješno svladati studij **i ako je sveučilište, veleučilište i visoka škola općim aktom definiralo kriterije za takve procjene.**

(8) Strani državljani upisuju se na studij pod jednakim uvjetima kao hrvatski državljani ali se, sukladno odluci nadležnoga državnog tijela ili visokog učilišta, od njih može tražiti plaćanje dijela ili pune cijene studija. Stranim državljanima se upis može ograničiti ili uskratiti ako je riječ o studiju koji se odnosi na vojno ili policijsko obrazovanje ili drugi studij od interesa za nacionalnu sigurnost.

(9) Sveučilišta, veleučilišta i visoke škole donose opći akt za reguliranje uvjeta upisa na studij za studente koji su završili studije ustrojene na temelju propisa koji su bili na snazi prije donošenja ovoga Zakona.

Studijski program

Članak 78.

(1) Studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visoko učilište. Studijske programe koji se izvode na sveučilištu donosi senat sveučilišta.

(2) Kod utvrđivanja studijskog programa visoko učilište treba osobito brinuti da studij bude:

- na razini najnovijih znanstvenih spoznaja i na njima temeljenih vještina,
- **usklađen sa strateškim dokumentom mreže visokih učilišta,**
- usklađen s nacionalnim prioritetima i potrebama profesionalnog sektora,
- usporediv s programima u zemljama Europske unije.

(3) Studijski program donosi se u skladu sa statutom i drugim općim aktom sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole te sadrži:

- 1. stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija,**
- 2. akademske uvjete upisa na studij na početku studija, uvjete upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija, kao i preduvjete upisa studijskih obveza,**
- 3. predviđene ishode učenja koji se stječu ispunjavanjem pojedinačnih studijskih obveza, modula studija i ukupnog studijskog programa, kao i predviđen broj sati za svaku studijsku obvezu koji osigurava stjecanje predviđenih ishoda učenja,**
- 4. za svaku studijsku obvezu dodijeljen odgovarajući broj ECTS bodova temeljen na prosječno ukupno utrošenom radu koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze,**
- 5. oblik provođenja nastave i način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studijsku obvezu,**
- 6. popis drugih studijskih programa iz kojih se mogu steći ECTS bodovi,**
- 7. način završetka studija,**
- 8. odredbe o tome mogu li i pod kojim uvjetima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja nastaviti studij.**

(4) ECTS bodovi ne trebaju biti navedeni na poslijediplomskom sveučilišnom studiju na kojem nije predviđeno njihovo stjecanje.

Izvedbeni plan

Članak 79.

(1) Studiji se izvode prema izvedbenom planu nastave koji donosi visoko učilište. Izvedbeni plan se objavljuje prije početka nastave u odnosnoj akademskoj godini i dostupan je javnosti. Izvedbeni plan nastave obvezno se objavljuje na službenim Internet stranicama visokog učilišta, uključujući sažetke predavanja i drugih oblika nastave kao i tekst samih predavanja te drugih oblika nastave u iznimnim slučajevima nedostupnosti odgovarajuće literature.

Izvedbenim planom nastave utvrđuju se:

1. nastavnici i suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskom programu,

2. mjesta izvođenja nastave,
3. početak i završetak te satnica izvođenja nastave,
4. oblici nastave (predavanja, seminari, vježbe, konzultacije, provjere znanja i sl.),
5. način polaganja ispita,
6. ispitni rokovi,
7. popis literature za studij i polaganje ispita,
8. mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku te
9. ostale važne činjenice za uredno izvođenje nastave.

(2) Ako se na studijski program upisuju izvanredni studenti, u izvedbenom planu nastave definira se ustroj i način izvođenja nastave za izvanredne studente.

(3) Donošenje izvedbenog plana nastave uvjet je za početak izvođenja nastave u toj akademskoj godini.

(4) Studij se može organizirati kroz sustav učenja na daljinu, što posebno odobrava Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

Akadska godina

Članak 80.

(1) Akadska godina počinje 1. listopada tekuće a završava 30. rujna sljedeće kalendarske godine.

(2) Nastava se ustrojava po semestrima ili trimestrima, prema odredbama statuta sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole.

(3) Nastava može početi i prije početka akademske godine iz stavka 1. ovoga članka, ako je tako propisano izvedbenim planom nastave za tu akademsku godinu, ali ne prije 1. rujna.

Ocjene

Članak 81.

(1) Uspjeh studenta na ispitu i drugim provjerama znanja izražava se sljedećim ocjenama: 5 – izvrstan, 4 – vrlo dobar, 3 – dobar, 2 – dovoljan, 1 – nedovoljan. U indeks i/ili drugu odgovarajuću ispravu i/ili evidenciju studenta unose se prolazne ocjene: 5, 4, 3 i 2.

(2) Izvedbenim programom može se utvrditi da se neki oblici nastave provode bez ocjenjivanja, ili da se ocjenjuju opisno.

Ostala pitanja vezana uz studij

Članak 82.

(1) Statutom visokog učilišta, odnosno općim aktom o pravilima studiranja pobliže se uređuju pravila o ispitima (pisani, usmeni, praktični dio ispita, sustav preduvjeta i sl.), žalbi na ocjenu, postupku ponavljanja ispita, sadržaju, obliku i načina vođenja isprava o ispitima, o osiguranju javnosti na ispitima, pravu uvida u ispitne rezultate te po potrebi i o drugim pitanjima.

(2) Opći akti iz stavka (1) objavljuju se na način da budu dostupni javnosti, posebice studentima i pristupnicima za stjecanje statusa studenta.

(3) Akadamski ili stručni naziv ili stupanj oduzimaju se ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju doktorskog rada (disertacije) koji je plagijat ili krivotvorina.

(4) Pokretanje i provođenje postupka oduzimanja akademskog ili stručnog zvanja provodi se u skladu s odredbama statuta ili drugog općeg akta visokog učilišta na kojemu je stečeno akademsko ili stručno zvanje ili stupanj.

C. ZAVRŠETAK STUDIJA

Uvjeti za završetak studija

Članak 83.

- (1) **Preddiplomski studij završava polaganjem svih ispita te, ovisno o studijskom programu, izradom završnog rada i/ili polaganjem završnog ispita u skladu sa studijskim programom.**
- (2) **Diplomski studij završava polaganjem svih ispita, izradom diplomskog rada i polaganjem diplomskog ispita i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela u skladu sa studijskim programom.**
- (3) **Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij završava polaganjem svih ispita, izradom diplomskog rada i polaganjem diplomskog ispita i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela u skladu sa studijskim programom.**
- (4) **Poslijediplomski sveučilišni studij završava polaganjem svih ispita, izradom i javnom obranom znanstvene ili umjetničke doktorske disertacije.**
- (5) **Poslijediplomski specijalistički studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i/ili polaganjem odgovarajućeg završnog ispita u skladu sa studijskim programom.**
- (6) **Studijskim programom može se utvrditi da poslijediplomski umjetnički studij završava polaganjem svih ispita te polaganjem završnog ispita pred ispitnim povjerenstvom i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela.**
- (7) **Postupak prijave, ocjene i obrane doktorske disertacije odnosno izrade i/ili izvedbe umjetničkog djela uređuje se statutom sveučilišta ili općim aktom sveučilišta.**
- (8) **Kratki stručni studij i preddiplomski stručni studij završava polaganjem svih ispita. Studijskim programom može se predvidjeti i polaganje završnog ispita i/ili izrada završnog rada.**
- (9) **Specijalistički diplomski stručni studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i polaganjem odgovarajućeg završnog ispita u skladu sa studijskim programom.**
- (10) **Završetkom studija sukladno s odredbama ovoga članka student stječe odgovarajući stručni ili akademski naziv ili stupanj te druga prava sukladno s posebnim propisima.**
- (11) **Završne radove studija sveučilišta i fakulteti dužni su trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Veleučilišta i visoke škole dužne su završene radove studija kopirati u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice.**
- (12) **Doktorske disertacije visoko učilište dužno je trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi doktorskih disertacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Sveučilište je dužno osigurati da se i jedan otisnuti primjerak doktorske disertacije dostavi Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.**
- (13) **Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.**

Isprave o studiju

Članak 84.

- (1) **Po završetku sveučilišnoga preddiplomskog studija studentu se izdaje **diploma** kojom se potvrđuje završetak studija i stjecanje određenog akademskog naziva.**
- (2) **Nakon završetka diplomskog sveučilišnoga, integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnoga studija, poslijediplomskog sveučilišnoga i poslijediplomskog specijalističkog studija studentu se izdaje **diploma**.** Diplomom se potvrđuje da je student završio određeni studij i stekao pravo na akademski naziv ili stupanj.
- (3) **Nakon završetka kratkog stručnog studija studentu se izdaje svjedodžba, a nakon završetka preddiplomskog stručnog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija studentu se izdaje diploma kojima se potvrđuje završetak studija i stjecanje određenog stručnog naziva.**
- (4) **Nakon završenog programa stručnog usavršavanja visoko učilište polazniku izdaje potvrdu koja sadrži opis obveza polaznika, a ako se opterećenje u sklopu programa mjeri ECTS bodovima, sadrži i ECTS bodove.**
- (5) **Uz svjedodžbu, diplomu ili potvrdu studentu se bez naknade i na hrvatskome i engleskom jeziku izdaje i dopunska isprava o studiju kojom se potvrđuje koje je ispite položio i s kojom ocjenom te s drugim podacima potrebnim za razumijevanje stečene kvalifikacije.**
- (6) **Diplome, svjedodžbe i potvrde koje izdaju visoka učilišta javne su isprave.**
- (7) **Sadržaj diploma i dopunskih isprava o studiju propisuje ministar.**

(8) Oblik diploma i dopunskih isprava o studiju, sadržaj i oblik svjedodžbi i potvrda te informacijskih paketa za prijenos ECTS bodova propisuje sveučilište, veleučilište i visoka škola.

Priznavanje inozemnih diploma i stručnih kvalifikacija

Članak 85.

Postupak priznavanja inozemnih diploma te akademskih i stručnih kvalifikacija provodi se sukladno posebnom zakonu, odnosno na temelju bilateralnih ili multilateralnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

3. STUDENTI

Stjecanje statusa studenta

Članak 86.

(1) Status studenta stječe se upisom na sveučilište, veleučilište ili visoku školu a dokazuje se odgovarajućom studentskom ispravom, čiji minimalni sadržaj propisuje ministar a oblik sveučilište, veleučilište ili visoka škola.

(2) Pravo na upis na visoko učilište ima svaka osoba koja je ispunila uvjete iz članka 77. ovoga Zakona, u okviru kapaciteta visokog učilišta. Ako broj osoba koje su ispunile uvjete iz članka 77. ovoga Zakona prelazi kapacitet visokog učilišta, pravo na studij imaju one osobe koje su u postupku klasifikacije ostvarile bolje rezultate.

(3) Studenti mogu biti redoviti ili izvanredni.

(4) Redoviti su oni studenti koji studiraju prema programu koji se temelji na punoj nastavnoj satnici (puno radno vrijeme). **Troškovi studija (studijskog programa) mogu redovitim studentima biti dijelom ili u cijelosti financirani iz državnog proračuna, sukladno s općim aktom sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole.**

(5) **Sveučilišta, veleučilišta i visoke škole mogu s ministarstvom nadležnim za visoko obrazovanje potpisati jednogodišnje ili višegodišnje ugovore o subvenciji participacije redovitih studenata u troškovima studija, u kojima se obvezno navode ciljevi subvencije, aktivnosti i rezultati za ostvarenje ciljeva, indikatori praćenja provedbe te dinamika dostave izvještaja o provedbi ugovora.**

(6) **Izvanredni studenti su oni koji obrazovni program pohađaju uz rad ili drugu aktivnost koja traži posebno prilagođene termine i načine izvođenja studija u skladu s izvedbenim planom nastave.** Troškove takvog studija u cijelosti ili dijelom snosi sam student, sukladno općem aktu sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole.

Voditelj i mentor

Članak 87.

(1) Statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta može se utvrditi da se studentu imenuje voditelj koji mu pomaže u studiju te prati studentov rad i postignuća.

(2) Studentu poslijediplomskog studija obvezno se imenuje mentor pri čemu će se, prema mogućnostima, voditi računa o želji studenta.

(3) Poblize odredbe o voditelju i mentoru studenta utvrđuju visoka učilišta općim aktom.

Prava i obveze studenta

Članak 88.

(1) Student ima pravo na:

1. kvalitetan studij i obrazovni proces kako je to predviđeno studijskim programom,
2. sudjelovanje u stručnom i znanstvenom radu,
3. konzultacije i mentorski rad,
4. slobodu mišljenja i iskazivanja stavova tijekom nastave i drugih aktivnosti na visokim učilištima,
5. završetak studija u kraćem roku,

6. slobodno korištenje knjižnica i ostalih izvora informacija,
 7. upisivanje predmeta iz drugih programa, sukladno statutu i na njemu utemeljenim propisima sveučilišta,
 8. izjašnjavanje o kvaliteti (ocjenjivanje) nastave i nastavnika,
 9. sudjelovanje u odlučivanju, sukladno statutu visokog učilišta,
 10. pritužbu za slučaj povrede nekog od njegovih prava predviđenih zakonom ili općim aktima visokog učilišta,
 11. sudjelovanje u radu studentskih organizacija,
 12. mirovanje obveza studenta za vrijeme služenja vojnoga roka, za vrijeme trudnoće i do godine dana starosti djeteta, za vrijeme dulje bolesti te u drugim opravdanim slučajevima prekida studija,
 13. odgovarajuću psihološku i zdravstvenu pomoć u studentskim poliklinikama ili drugim odgovarajućim zdravstvenim ustanovama te
 14. druga prava predviđena statutom i drugim općim aktima visokog učilišta.
- (2) Student ima obvezu poštivati režim studija i opće akte visokog učilišta te uredno izvršavati svoje nastavne i druge obveze na visokom učilištu. Stegovna odgovornost studenata uređuje se općim aktima visokog učilišta.
- (3) Redoviti studenti imaju prava iz zdravstvenog osiguranja sukladno posebnim propisima.**
- (4) Pravilnicima koje donosi ministar uredit će se uvjeti i način ostvarivanja prava redovitih studenata iz studentskog standarda, i to na: subvencionirano stanovanje, subvencioniranu prehranu, prijevoz studenata s invaliditetom, državne stipendije, zajmove i druge novčane potpore te zapošljavanje posredstvom studentskih centara.**
- (5) Visoka učilišta provode studentsku evaluaciju studija putem ankete ili na drugi primjereni način. Rezultati evaluacije služe planiranju nastavnog i znanstvenog programa na visokim učilištima.

Prestanak statusa studenta

Članak 89.

Osoba gubi status studenta:

1. kad završi studij,
2. kad se ispiše sa sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole,
3. kad je isključena sa studija po postupku i uz uvjete utvrđene statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta,
4. kad ne završi studij u roku utvrđenom statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta te
5. iz ostalih razloga utvrđenim statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta.

Evidencije u visokom obrazovanju

Članak 90.

- (1) Visoka učilišta elektronički vode evidencije i zbirke podataka te obrađuju prikupljene osobne i druge podatke za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti. Navedene evidencije visoka učilišta mogu voditi i u tiskanom obliku.**
- (2) Visoko učilište vodi sljedeće evidencije o osobnim podacima studenata:**
 - 1. evidenciju prijavljenih za postupke upisa na studij i programe stručnog usavršavanja, koja uključuje i rezultate postupka;**
 - 2. evidenciju studenata i polaznika programa stručnog usavršavanja;**
 - 3. osobni karton studenata i polaznika programa stručnog usavršavanja;**
 - 4. evidenciju o ispitima i drugim studijskim obvezama;**
 - 5. evidenciju izdanih isprava o završetku studija te stečenih akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva;**
 - 6. druge evidencije propisane zakonom, provedbenim aktima i općim aktima visokog učilišta.**
- (3) Visoko učilište vodi sljedeće evidencije o osobnim podacima zaposlenika:**

1. osobni karton zaposlenika;
2. evidenciju nastavnog osoblja i opterećenja u nastavi;
3. druge evidencije propisane zakonom, provedbenim aktima i općim aktima visokog učilišta.

(4) Visoka učilišta i studentski centri obvezni su za potrebe subvencioniranja studentskog standarda voditi sljedeće evidencije:

1. evidenciju prijava za subvencionirano stanovanje i korisnika subvencioniranog stanovanja;
2. evidenciju korisnika i razine prava na subvencioniranu prehranu,
3. evidenciju korisnika subvencioniranih troškova studija.

(5) Postupak vođenja evidencija iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka sastavni je dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete te podliježe postupcima vanjskog osiguravanja i unapređivanja kvalitete.

(6) Ministarstvo vodi sljedeće zbirke podataka o visokom obrazovanju:

1. Upisnik visokih učilišta;
2. Upisnik studijskih programa;
3. Evidenciju studenata;
4. Evidenciju studenata s invaliditetom;
5. Evidenciju diplomiranih studenata;
6. Evidenciju prijavljenih za upisni postupak koja uključuje i rezultate postupka;
7. Evidenciju prijavljenih i korisnike subvencioniranog stanovanja, prehrane i troškova studija;
8. Evidenciju zaposlenika visokih učilišta;
9. Evidenciju nastavnog osoblja i opterećenja u nastavi;
10. Druge evidencije i zbirke podataka propisane zakonom i provedbenim aktima te potrebne za provedbu zakonskih ovlasti.

(7) Podatke za zbirke podataka iz stavka 6. ovoga članka prikupljaju i obrađuju Ministarstvo i Agencija za znanost i visoko obrazovanje za potrebe utvrđivanja prava studenata na studij i drugih prava na teret javnih sredstava, planiranja politika i praćenja visokog obrazovanja, obavještanja javnosti, planiranja i praćenja mreže visokih učilišta i studijskih programa, za izradu analiza, statistika i provedbu istraživanja iz područja visokog obrazovanja, provedbu postupaka vanjskog osiguranja kvalitete te izrade analiza i statističkih izvješća o visokom obrazovanju.

(8) Ministar će, uz prethodno mišljenje Agencije za znanost i visoko obrazovanje, pravilnikom propisati sadržaj, način vođenja i način dostave podataka iz evidencija i zbirki podataka iz stavaka 2., 3., 4. i 6. ovoga članka.

4. NASTAVNICI I SURADNICI

Znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna zvanja

Članak 91.

(1) Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja su docent (doc. dr. sc./dr. art.), izvanredni profesor (izv. prof. dr. sc./dr. art.), redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom zvanju (prof. dr. sc./dr. art.). Kratice naziva znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavnih radnih mjesta pišu se ispred imena i prezimena osobe koja je izabrana na navedeno radno mjesto.

(2) Znanstveno-nastavna zvanja u znanstvenoj komponenti odgovaraju znanstvenim zvanjima kako slijedi:

1. docent – znanstvenom suradniku,
2. izvanredni profesor – višem znanstvenom suradniku,
3. redoviti profesor – znanstvenom savjetniku,

4. redoviti profesor u trajnom zvanju – znanstveni savjetnik u trajnom zvanju.

(3) Nastavna zvanja su predavač (pred.), viši predavač (v. pred.), profesor visoke škole (prof. v. š.), lektor, viši lektor, umjetnički suradnik, viši umjetnički suradnik i umjetnički savjetnik.

Kratice naziva nastavnih zvanja na nastavnim radnim mjestima pišu se iza imena i prezimena osobe koja je izabrana na navedeno nastavno radno mjesto.

(4) Suradnička zvanja su asistent i **poslijedoktorand**.

(5) Stručna zvanja su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

Zvanja na sveučilištu i odgovarajuća radna mjesta

Članak 92.

(1) Na sveučilištu, odnosno njegovim sastavnicama, se putem javnog natječaja provode izbori u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i suradnička zvanja te nastavna zvanja predavača, višeg predavača, lektora, višeg lektora, umjetničkog suradnika i višega umjetničkog suradnika, kao i stručna zvanja, sukladno ovom Zakonu, te se s izabranim pristupnikom zaključuje ugovor o radu. Kada sveučilište izvodi stručne i visokoškolske umjetničke studije, može za potrebe tih studija provoditi izbor za sva nastavna zvanja iz članka 91. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) U odgovarajuće znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko i nastavno zvanje može se izabrati osoba i bez zaključivanja ugovora o radu koja ispunjava uvjete za izbor u odnosno zvanje ako sudjeluje ili će sudjelovati u izvođenju dijela ili cijele nastave određenog predmeta (tzv. naslovno zvanje) na visokom učilištu.

(3) Visoko učilište može povjeriti izvedbu do jedne trećine nastavnog predmeta stručnjacima bez izbora u znanstveno-nastavno zvanje **ili umjetničko-nastavno zvanje** (tzv. gostujući profesor ili nastavnik), uz uvjet da osnovni dio nastavnog predmeta izvode osobe izabrane u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna ili nastavna zvanja.

(4) Pod uvjetima predviđenim statutom sveučilišta, uglednom inozemnom profesoru, istaknutom stručnjaku ili umjetniku, koji nije stekao znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje po hrvatskim propisima, može se, uz suglasnost senata, povjeriti izvođenje nastave iz određenog predmeta.

(5) Studenti poslijediplomskog sveučilišnog studija mogu sudjelovati u izvođenju nastave preddiplomskog stručnog ili sveučilišnog studija, ili diplomskog sveučilišnog ili specijalističkog diplomskog stručnog studija, u skladu sa studijskim programom poslijediplomskog sveučilišnog studija i općim aktom sveučilišta, veleučilišta i visoke škole.

Uvjeti za izbor u znanstveno-nastavna zvanja

Članak 93.

(1) U znanstveno-nastavno zvanje može biti izabrana osoba koja je upisana u Upisnik znanstvenika iz članka 23. ovoga Zakona sa znanstvenim zvanjem stečenim u odgovarajućem polju, ili koja ispunjava uvjete za stjecanje toga znanstvenog zvanja i uvjete u pogledu obrazovnoga, nastavnog i stručnog rada koje propisuje Rektorski zbor, ako ima potrebne psihofizičke osobine kao i druge uvjete propisane statutom sveučilišta. Znanstveno-nastavna zvanja upisuju se u upisnik iz članka 23. ovoga Zakona.

(2) Pristupnik može biti izabran u znanstveno-nastavno zvanje ako ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje kako slijedi:

– docenta: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik ili znanstveni savjetnik,

– izvanrednog profesora: viši znanstveni suradnik ili znanstveni savjetnik,

– redovitog profesora: znanstveni savjetnik,

– **redovitog profesora u trajnom zvanju: znanstveni savjetnik u trajnom zvanju.**

(3) Uvjeti Rektorskog zbora iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama«. Način provjere ispunjavanja tih uvjeta te psihofizičkih osobina propisuje se statutom ili drugim općim aktom sveučilišta.

(4) Ako je izbor u zvanje redovitog profesora izvršen u nekoj od sastavnica sveučilišta, senat sveučilišta na kojemu je pokrenut postupak izbora potvrđuje izbor.

Uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja

Članak 94.

- (1) Za izvođenje nastave predmeta iz područja koje može izvoditi samo umjetnik, nastavnici se biraju u umjetničko-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta. U umjetničko-nastavna zvanja biraju se osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značajem odgovaraju uvjetima za izbor na znanstveno-nastavno radno mjesto. Umjetničko-nastavna radna mjesta u svemu su izjednačena sa znanstveno-nastavnim radnim mjestima i odredbe ovoga Zakona koje se odnose na znanstveno-nastavna radna mjesta na odgovarajući se način primjenjuju i na umjetničko-nastavna radna mjesta.
- (2) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** pobliže određuje uvjete za izbor nastavnika iz stavka 1. ovoga članka na način da se publikacije potrebne za izbor na znanstveno-nastavna radna mjesta na odgovarajući način zamjenjuju javnim nastupima, izložbama ili drugim oblicima javnog umjetničkog djelovanja.

Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja te odgovarajuća radna mjesta

Članak 95.

- (1) Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provodi sveučilište odnosno sastavnica sveučilišta sukladno statutu i uz odgovarajuću primjenu članka 35. i 36. ovoga Zakona, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku, **na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30 dana.**
- (2) **Zahtjev za pokretanje postupka podnosi pristupnik ili znanstvena organizacija, a odluku donosi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta u skladu s općim aktom sveučilišta.**
- (3) Ako neki od pristupnika nema potrebno znanstveno zvanje, prilikom izbora u znanstveno-nastavno zvanje provodi se i izbor u znanstveno zvanje uz odgovarajuću primjenu članka 35. ovoga Zakona. Nakon obavljenog izbora u znanstveno zvanje svih pristupnika koji za to ispunjavaju uvjete sveučilište, sukladno statutu, nakon razmatranja uvjeta Rektorskog zbora iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 60 dana u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izabire pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.
- (4) **Na znanstveno-nastavno radno mjesto docenta može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta.**
- (5) **Na znanstveno-nastavno radno mjesto izvanrednog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu docenta ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika.**
- (6) **Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu izvanrednog profesora ili znanstvenom radnom mjestu višeg znanstvenog suradnika.**
- (7) **Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog savjetnika.**
- (8) **Ako se jasno utvrdi da zaposlenik ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno-nastavno radno mjesto u odnosu na ono na koje se bira, posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta i uz suglasnost zaposlenika, natječaj za izbor iz stavka 5. i 6. ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavcima, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na radno mjesto s nižim zvanjem.**
- (9) **Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na nastavnike izabrane u umjetničko-nastavna zvanja i umjetničko-nastavna radna mjesta.**

Počasno zvanje

Članak 96.

- (1) Počasno znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje je profesor emeritus.
- (2) Počasno zvanje profesor emeritus dodjeljuje sveučilište bez provođenja javnog natječaja zaslužnim redovitim profesorima u mirovini koji su se svojim znanstvenim ili umjetničkim radom posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju.
- (3) Postupak imenovanja i prava profesora emeritusa pobliže se uređuju statutom sveučilišta.

Suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta na sveučilištu

Članak 97.

- (1) Suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta na sveučilištu su asistent i **poslijedoktorand**. Asistent i **poslijedoktorand** biraju se iz redova najuspješnijih studenata.
- (2) Asistenti i **poslijedoktorandi** pomažu u provođenju dijela nastavnog procesa, provjeri znanja, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti **sveučilišta odnosno sastavnice** u skladu s njegovom općim aktom.
- (3) **Osobu koja je završila diplomski sveučilišni studij, sveučilište odnosno sastavnica može izabrati u zvanje asistenta te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od šest godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati i redovito pohađati poslijediplomski sveučilišni studij, osim za asistente u umjetničkom području.**
- (4) Suradnici na sveučilištu biraju se sukladno statutu **sveučilišta, odnosno sastavnice** pod uvjetima predviđenim člankom 43. ovoga Zakona.

Vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora

Članak 97.a

- (1) Svake godine sveučilište odnosno sastavnica ocjenjuje rad asistenta. Ocjena se temelji na pisanom izvješću mentora u kojem se vrednuje kandidatova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu, kao i uspješnost na poslijediplomskom sveučilišnom studiju.
- (2) Najmanje jednom u dvije godine poslijedoktorand podnosi stručnom vijeću izvješće o svom radu temeljem kojeg se vrednuje njegova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu.
- (3) Ako stručno vijeće sveučilišta odnosno sastavnice drugi puta negativno ocjeni rad asistenta ili poslijedoktoranda, pokreće se postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivenim ponašanjem radnika). Sadržaj, kriterije te postupak usvajanja izvješća iz stavaka 1. i 2. ovoga članka propisuje visoko učilište općim aktom.
- (4) Najmanje jedanput u dvije godine sveučilište odnosno sastavnica ocjenjuje rad mentora asistenta na temelju izvješća o radu te izvješća i ocjene asistenta o mentorstvu nastavnika. Mentor koji je dva puta ocijenjen negativno ne može više biti imenovan za mentora. Kriteriji ocjene i imenovanja mentora utvrđuju se općim aktom sveučilišta odnosno sastavnice.

Lektori stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj i lektori hrvatskog jezika na visokim učilištima u inozemstvu

Članak 98.

- (1) Na veleučilištu i visokoj školi nastavnici se biraju u nastavna zvanja i na radna mjesta koja odgovaraju tim zvanjima. Iznimno, u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, osobe se biraju u nastavna zvanja i na sveučilištu. Na veleučilištu i visokoj školi nema radnih mjesta koja odgovaraju znanstveno-nastavnim zvanjima, ali nastavu u svom zvanju mogu izvoditi nastavnici izabrani u znanstveno nastavna ili naslovna zvanja na sveučilištu.
- (2) Na sveučilištu, fakultetu i umjetničkoj akademiji izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju ako izvode stručni studij za potrebe toga studija, kao i ako je riječ o predmetu koji ne zahtijeva znanstveni pristup, ili na umjetničkoj akademiji za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu. **Isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i**

književnosti nastavnici se biraju u nastavna zvanja lektora i višeg lektora.

(3) U nastavno zvanje predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen **diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij**, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(4) U nastavno zvanje višeg predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni i specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina rada u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(5) U zvanje profesora visoke škole i na odgovarajuće radno mjesto na veleučilištu ili visokoj školi može biti izabrana osoba s doktoratom, ispunjenim nužnim uvjetima koje propisuje Vijeće veleučilišta i visokih škola, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku ili novim radovima nakon izbora na radno mjesto višeg predavača, najmanje osam godina radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjenim nastupnim predavanjem pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjenim uvjetima propisanim od veleučilišta ili visoke škole.

(6) U zvanje lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, **kod prvog izbora na nastavno radno mjesto, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima** te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(7) U zvanje višeg lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski **sveučilišni studij**, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina radnog iskustva u struci, **kod prvog izbora na nastavno radno mjesto pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima** te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(8) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje pet godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(9) U zvanje višega umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje deset godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(10) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završeni umjetnički diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuje Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje osam godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(11) U zvanje umjetničkog savjetnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završeni umjetnički diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuje Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje 20 godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

Članak 98.a

(1) Na temelju međunarodnih ugovora i drugih akata, na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj mogu se zaposliti lektori stranih jezika, kao i lektori hrvatskog jezika i književnosti na **stranim visokim učilištima**, na osnovi ugovora o radu na određeno vrijeme.

(2) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora hrvatskog jezika na **stranim visokim**

učilištima propisuje pravilnikom ministar nadležan za visoko obrazovanje.

(3) Lektor iz stavka 2. ovoga članka koji je prethodno zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u sustavu obrazovanja i znanosti u Republici Hrvatskoj ima pravo povratka na poslove na kojima je prethodno radio ili na druge poslove za koje ispunjava uvjete u roku od 30 dana od dana prestanka ugovora o radu lektora hrvatskog jezika na **stranom visokom učilištu**.

(4) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj propisuje visoko učilište svojim statutom.

Suradničko zvanje i odgovarajuće radno mjesto na veleučilištu i visokoj školi

Članak 99.

(1) Suradničko zvanje na veleučilištu i visokoj školi je asistent.

(2) Uvjete za izbor u suradničko zvanje asistenta i na odgovarajuće radno mjesto propisuju veleučilište i visoka škola svojim statutom.

Stručna zvanja i odgovarajuća radna mjesta na visokim učilištima

Članak 100.

U stručna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta na visokim učilištima mogu se izabrati osobe radi provođenja znanstvenih i stručnih projekata sukladno članku 44. ovoga Zakona, pod uvjetima i u postupku predviđenom statutom visokog učilišta.

Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te na odgovarajuća radna mjesta na visokim učilištima

Članak 101.

(1) Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku, na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30 dana.

(2) Natječaj koji se raspisuje za izbor u isto ili više nastavno, odnosno stručno zvanje i radno mjesto zbog isteka roka na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta, i uz suglasnost zaposlenika, natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od prethodnog izbora. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto profesora visoke škole (trajno zvanje) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

(3) Stručno vijeće visokog učilišta najkasnije 90 dana od zaključenja natječaja izabire u nastavno ili stručno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto onog pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja i uvjetima Rektorskog zbora i uvjetima iz članka 98. ovoga Zakona. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku 15 dana od dana njegova dovršetka.

(4) Ako je u natječajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo radno mjesto, ili će mu se u nedostatku istoga otkazati ugovor o radu.

(5) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga radnog mjesta.

Ugovor o radu za znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta

Članak 102.

(1) S osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mjesto.

(2) Reizbor osobe na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mjestima, osim redovitih profesora u trajnom zvanju, vrši se na način

da stručno povjerenstvo visokog učilišta podnosi stručnom vijeću visokog učilišta u kojem je pristupnik zaposlen izvješće o radu zaposlenika svakih pet godina sukladno općim aktima visokog učilišta. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem zvanju i odgovarajućem radnom mjestu s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik visokog učilišta u kojem je zaposlen pristupnik.

(3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka za znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno i stručno radno mjesto propisuje Nacionalno vijeće. Visoko učilište općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvaćanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavicama 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće zaposlenika iz stavka 4. ovoga članka, čelnik visokog učilišta pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom visokog učilišta.

(6) Obveza podnošenja izvješća iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju.

(7) Zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i stručnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.

(8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, kada na sveučilištu odnosno fakultetu postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu, odnosno kada na veleučilištu i visokoj školi postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na nastavnom radnom mjestu, sveučilište, fakultet, veleučilište, odnosno visoka škola može sa zaposlenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produljenja u dvogodišnjim mandatima. Kriterije izvrsnosti za odabir zaposlenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine donosi Nacionalno vijeće, a sveučilište, veleučilište ili visoka škola općim aktom može propisati i dodatne kriterije izvrsnosti.

(9) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva ovlaštene znanstvene organizacije iz članka 34. ovoga Zakona, a koje se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na pristupnika, pri čemu barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik, odgovarajući matični odbor donosi odluku o ispunjenju kriterija znanstvene izvrsnosti iz stavka 8. ovoga članka. Za kandidata na znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu na sveučilištu, odnosno fakultetu, odnosno za kandidata na nastavnom radnom mjestu na veleučilištu i visokoj školi, stručno povjerenstvo sveučilišta, fakulteta, veleučilišta, odnosno visoke škole podnosi izvješće o ispunjenju kriterija nastavne izvrsnosti koje potvrđuje povjerenstvo koje imenuje Nacionalno vijeće.

(10) Kada su sredstva za plaću zaposlenika iz stavka 8. ovoga članka osigurana iz namjenskih sredstava znanstvenih ili stručnih projekata ili iz vlastitih sredstava, visoko učilište može zaposleniku produljiti radni odnos i izvan ograničenja iz stavka 8. ovoga članka. Pri tome će se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

(11) Nastavnik stariji od 65 godina kojem je prestao ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, može se na određeno vrijeme zaposliti na drugom visokom učilištu pod uvjetima iz stavaka 8., 9. ili 10. ovoga članka, ako se na raspisani natječaj na tom visokom učilištu nije javio odgovarajući pristupnik.

Prava i obveze nastavnika i suradnika

Članak 103.

(1) Nastavnici i suradnici dužni su uredno izvršavati nastavne i druge obveze sukladno općim aktima visokog učilišta te ispunjavati obveze u odnosu na znanstveni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju na visokom učilištu. Posebnu pozornost dužni su posvetiti radu sa studentima, poticanju njihova samostalnog rada i kreativnosti te uključivanju u stručni, znanstveni i umjetnički rad.

(2) Ugovori nastavnika i suradnika s drugim pravnim osobama izvan matične ustanove zaposlenja mogu se zabraniti, ograničiti ili uvjetovati ako se radi o ugovorima koji bi negativno utjecali na rad visokog učilišta ili ako je riječ o ugovoru s organizacijom koja svojom djelatnošću konkurrira visokom učilištu s kojim nastavnik ili suradnik ima ugovor o radu.

(3) Nastavnik ili znanstvenik može, uz uvjete propisane općim aktom visokog učilišta, koristiti plaćenu slobodnu studijsku godinu (sabbatical) radi znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada. Visoko učilište je dužno u tom razdoblju organizirati kontinuirano obavljanje nastave te ispunjavanje drugih obveza umjesto odsutnog nastavnika.

(4) Odlukom nadležnog tijela visokog učilišta nastavniku se mogu odobriti kraća ili dulja izbjivanja zbog znanstvenog, umjetničkog i stručnog usavršavanja ili kojega drugoga opravdanog razloga. U vrijeme takve odsutnosti nastavniku mogu mirovati prava i obveze iz ugovora o radu ili se mogu izvršavati djelomično, sukladno odluci nadležnog tijela i/ili ugovora koji se zaključuje između nastavnika i visokog učilišta. Pri tome se mora osigurati uredno odvijanje nastave ili odgovarajuća zamjena za nastavnika.

(5) Nastavnik ili znanstvenik tijekom obavljanja javne dužnosti na koju je imenovan ili izabran (npr. nastavnik ili znanstvenik izabran u Hrvatski sabor, dužnosnik kojeg je na dužnost imenovao Sabor, predsjednik Republike, Vlada ili Ustavni sud, župan, podžupan, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba), odnosno radi čijeg je obavljanja sklopio odgovarajući ugovor, može obavljati nastavu i baviti se znanstvenim radom na visokom učilištu ili u drugoj znanstvenoj organizaciji tako da s visokim učilištem ili drugom znanstvenom organizacijom zaključi odgovarajući ugovor. Nastavnik ili znanstvenik koji obnaša javnu dužnost ima se pravo, sukladno ugovoru s visokim učilištem ili drugom znanstvenom organizacijom, vratiti na radno mjesto na kojem je radio prije odlaska na javnu dužnost ili drugo odgovarajuće radno mjesto.

(6) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način i na znanstvenike u javnim znanstvenim organizacijama. Kolektivnim ugovorom prava iz ovoga članka mogu se predvidjeti i za znanstvenike u privatnim znanstvenim organizacijama.

Stegovna odgovornost

Članak 104.

(1) Nastavnici i suradnici stegovno odgovaraju za povrede svojih radnih i drugih obveza iz rada i u vezi s njim, kao i zbog grubog narušavanja ugleda visokog učilišta, sukladno statutu.

(2) Stegovno se može odgovarati samo za djelo koje je u vrijeme počinjenja općim aktom visokog učilišta bilo predviđeno kao stegovno djelo i za koje je bila predviđena određena stegovna mjera.

5. REKTORSKI ZBOR I VIJEĆE VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA

Rektorski zbor

Članak 105.

(1) Rektorski zbor čine svi rektori javnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj. U radu Rektorskog zbora sudjeluje, bez prava odlučivanja, predstavnik Vijeća veleučilišta i visokih škola te predstavnik privatnih sveučilišta.

(2) Rektorski zbor odlučuje o pitanjima od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj sveučilišta u Republici Hrvatskoj.

(3) Rektorski zbor donosi poslovnik kojim uređuje svoj rad i način odlučivanja.

(4) Rektorski zbor:

1. propisuje nužne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja odnosno radna mjesta,
2. predlaže članove područnih znanstvenih i umjetničkih vijeća i matičnih odbora,
3. predlaže članove Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,
4. razmatra problematiku rada i razvoja sveučilišta i o tome donosi preporuke i mišljenja, te
5. obavlja druge poslove predviđene ovim Zakonom i poslove koje mu povjere sveučilišta.

Vijeće veleučilišta i visokih škola

Članak 106.

(1) Vijeće veleučilišta i visokih škola čine dekani svih veleučilišta i visokih škola u Republici Hrvatskoj. U radu Vijeća, bez prava odlučivanja, sudjeluje i predstavnik Rektorskog zbora.

(2) Vijeće veleučilišta i visokih škola odlučuje o pitanjima od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj veleučilišta i visokih škola.

(3) Vijeće veleučilišta i visokih škola donosi poslovnik o svom radu.

(4) Vijeće veleučilišta i visokih škola:

1. propisuje nužne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora na nastavna zvanja, odnosno radna mjesta,
2. predlaže članove iz veleučilišnih i visokoškolskih redova u Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,
3. razmatra problematiku rada i razvoja veleučilišta i visokih škola i o tome donosi preporuke i mišljenja, te
4. obavlja druge poslove predviđene ovim Zakonom i poslove koje mu povjere visoka učilišta.

V. FINANCIRANJE ZNANSTVENE DJELATNOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

Izvori financiranja

Članak 107.

(1) Visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije financiraju se iz:

- 1. sredstava osnivača,**
- 2. državnog proračuna Republike Hrvatske,**
- 3. proračuna županija, gradova i općina,**
- 4. školarina,**
- 5. prihoda od znanstvenih, istraživačkih, umjetničkih i stručnih projekata, znanstvenih i stručnih elaborata i ekspertiza,**
- 6. zaklada, donacija i pomoći,**
- 7. prihoda od nakladničke djelatnosti,**
- 8. prihoda ostvarenih na tržištu,**
- 9. prihoda od imovine, udjela u trgovačkim društvima, prihoda ostvarenih od pravnih osoba iz članka 66. ovoga Zakona, kao i prihoda od ulaganja fizičkih i pravnih osoba,**
- 10. ostalih izvora.**

(2) Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole i javni znanstveni instituti mogu se financirati samo iz onih izvora koji ne utječu na njihovu neovisnost i dostojanstvo. Vlastiti prihodi mogu se ostvarivati samo djelatnostima koje ne štete ostvarenju osnovnih zadaća sveučilišta, veleučilišta, visokih škola i javnih znanstvenih instituta.

Prijedlog proračunskih sredstava i njihova raspodjela

Članak 108.

- (1) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** utvrđuju kriterije za raspodjelu proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje na temelju prijedloga Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.
- (2) Uvažavajući kriterije ministar izrađuje prijedlog proračuna za financiranje znanosti i visokog obrazovanja na temelju prikupljenih prijedloga proračuna znanstvenih organizacija, sveučilišta, veleučilišta i visokih škola, sukladno propisima kojima se planiraju i izvršavaju proračunska sredstva iz državnog proračuna. Prijedlog obuhvaća ukupne iznose za pojedina sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, znanstvene institute i druge znanstvene organizacije te iznose za financiranje znanstvenih projekata, kolaborativnih znanstvenih programa, **umjetničkog istraživanja i s njima povezanih skupova**, suradničkih radnih mjesta i nabavku znanstvene opreme te iznose troškova rada **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, Agencije i drugih tijela.
- (3) **Sredstva za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja znanstvene, umjetničke i istraživačke projekte i programe, znanstvenu, umjetničku i istraživačku infrastrukturu i opremu, znanstveno izdavaštvo, znanstvene konferencije te znanstvene i znanstveno stručne udruge raspoređuje ministar na temelju javnog poziva i mišljenja odgovarajućih povjerenstva koja imenuje ministar. Sredstva se raspoređuju vodeći računa o raspodjeli sredstava koja su za istu namjenu predviđena u razdjelima drugih tijela državne uprave te tijela lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.**
- (4) Minimalne plaće sudionika u znanosti i visokom obrazovanju utvrđuju se kolektivnim ugovorom u skladu sa zakonom.

Financiranje visokih učilišta

Članak 109.

- (1) Javna sveučilišta, veleučilišta i visoke škole financiraju se iz državnog proračuna uzimajući u obzir utvrđene kapacitete pojedinoga visokog učilišta, cijenu pojedinih studija te ocjenu o njihovoj kvaliteti na temelju vrednovanja iz članka 16. ovoga Zakona.
- (2) Iz državnog proračuna mogu se financirati i privatna visoka učilišta, na temelju prethodno sklopljenog ugovora, pod uvjetom da:
 - a) obavljaju djelatnost u kojoj društvene potrebe nadilaze raspoložive mogućnosti javnih visokih učilišta ili je njihova djelatnost od posebnoga državnog interesa,
 - b) ispunjavaju uvjete propisane Zakonom,
 - c) udovoljavaju kriterijima i prioritetima koje utvrđuje **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, uzimajući u obzir raspoloživa sredstva i kvalitetu tih učilišta.
- (3) Sredstva iz državnog proračuna namijenjena sveučilištima, veleučilištima i visokim školama doznaju se korisnicima u ukupnom iznosu, a korisnici ih svojim proračunom raspoređuju za pojedine namjene, sukladno statutu i drugim općim aktima. Proračun sveučilišta donosi senat na prijedlog rektora, a proračun veleučilišta i visoke škole stručno vijeće na prijedlog dekana.
- (4) Sastavnice sveučilišta dio vlastitih prihoda iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona izdvajaju u proračun sveučilišta za kapitalna ulaganja i razvojne programe, sukladno općim aktima sveučilišta.
- (5) **Javna visoka učilišta raspolažu sredstvima sukladno ovome Zakonu te propisima kojima se regulira izvršavanje državnog proračuna.**
- (6) **Uz suglasnost ugovornih strana dio djelatnosti javnih sveučilišta može se financirati i sukladno posebnim ugovorima sklopljenima između Ministarstva i javnih sveučilišta.**

Financiranje instituta

Članak 110.

- (1) **Proračun javnog znanstvenog instituta predlaže ravnatelj temeljem rasprave znanstvenog vijeća. Odluku o proračunu donosi upravno vijeće na temelju prethodne suglasnosti ministra.**

(2) Djelatnost javnih znanstvenih instituta financira se sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske.

(3) Uz suglasnost ugovornih strana dio djelatnosti instituta može se financirati i sukladno posebnim ugovorima sklopljenima između Ministarstva i instituta.

Financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta i znanstvene opreme

Članak 111.

(1) Ministarstvo uz prethodno mišljenje **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** raspisuje natječaj za financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta znanstvenih novaka, te znanstvene infrastrukture i opreme iz sredstava državnog proračuna. Natječaj su otvoreni za prijave do njihovih opoziva (otvoreni natječaj), a odluke o financiranju donosit će se periodično, najmanje jednom godišnje, a najmanje četiri puta godišnje za znanstvene novake, u skladu s raspoloživim sredstvima.

(2) Na natječaj za znanstvene projekte mogu se prijaviti znanstvene organizacije, znanstveni centri izvrsnosti, znanstvenici i skupine znanstvenika. Na natječaj za suradnička radna mjesta i na natječaj za nabavku znanstvene infrastrukture i opreme prijavu mogu podnijeti znanstvene organizacije.

(3) Odluku o financiranju projekata, suradničkih radnih mjesta i nabave znanstvene opreme donosi ministar. Vrednovanje se temelji na anonimnoj prosudbi nezavisnih stručnjaka iz zemlje i inozemstva čiju listu po pojedinim znanstvenim područjima utvrđuje **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.

(4) O dodjeli sredstava iz državnog proračuna za nabavu kapitalne i srednje znanstvene opreme znanstvena organizacija zaključuje ugovor s Ministarstvom u kojemu se utvrđuje način korištenja opreme od strane drugih znanstvenih organizacija i znanstvenika čiji se rad financira ili sufinancira iz državnog proračuna. Ministarstvo vodi upisnik znanstvene opreme nabavljene dijelom ili u cijelosti iz sredstava proračuna.

Napomena: sukladno odredbama članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske (Nar. nov., broj 145/09), danom stupanja na snagu toga Zakona prestaje važiti članak 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH i 46/07).

Mjere poticanja istraživanja i razvoja

Članak 111.a

(1) Ukupni iznos državnih potpora koje korisnik državne potpore može ostvariti, po svim osnovama, a koje se dodjeljuju na temelju ovoga Zakona i drugih propisa, za temeljna istraživanja mogu biti do 100% iznosa opravdanih troškova projekta, za primijenjena istraživanja do 50% iznosa opravdanih troškova projekta, a za razvojna istraživanja do 25% iznosa opravdanih troškova projekta.

(2) Iznos državne potpore za primijenjena i razvojna istraživanja iz stavka 1. ovoga članka može se povećati za 20% iznosa opravdanih troškova projekta za male poduzetnike, a za 10% opravdanih troškova projekta za srednje poduzetnike.

(3) Iznos državne potpore za studije o tehničkoj izvedivosti za provedbu primijenjenog istraživanja može se dodijeliti u ukupnom iznosu do 75% opravdanih troškova studije za male i srednje poduzetnike, a do 65% opravdanih troškova studije za velike poduzetnike.

(4) Iznos državne potpore za studije o tehničkoj izvedivosti za provedbu razvojnog istraživanja može se dodijeliti u ukupnom iznosu do 50% opravdanih troškova studije za male i srednje poduzetnike, a do 40% opravdanih troškova studije za velike poduzetnike.

Članak 111.b

(1) Znanstvenim istraživanjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra izvorno i planirano ispitivanje poduzeto za stjecanje novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno i primijenjeno istraživanje.

(2) Temeljnim istraživanjem, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se poslovi namijenjeni širenju znanstvenih i tehničkih znanja koja nisu povezana s industrijskim i komercijalnim ciljevima.

(3) Primijenjenim istraživanjem, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se planirana istraživanja ili kritička ispitivanja sa ciljem stjecanja novih znanja koja se mogu koristiti za razvoj novih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga, ili za značajna poboljšanja već postojećih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga.

(4) Razvojnim istraživanjem, u smislu ovoga Zakona, smatraju se poslovi razvojnog istraživanja namijenjeni pretvaranju rezultata primijenjenih istraživanja u planove, nacрте ili modele za nove, izmijenjene ili poboljšane proizvode, proizvodne postupke ili usluge, bilo da su namijenjeni prodaji ili uporabi, uključujući i izradu prvih prototipova koji nisu komercijalno upotrebljivi. Razvojno istraživanje može, osim toga, uključivati konceptualno planiranje i modeliranje alternativnih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga te prve demonstracijske ili pilot projekte, pod uvjetom da se ti projekti ne mogu preraditi ili koristiti za industrijsku primjenu ili komercijalno iskorištavati. Razvojno istraživanje ne obuhvaća rutinske ili redovite izmjene na proizvodima, proizvodnim linijama, proizvodnim postupcima, postojećim uslugama i drugim tekućim poslovima, čak i ako rečene izmjene predstavljaju poboljšanja.

Članak 111.c

(1) Državnu potporu obveznici poreza na dobit, sukladno Zakonu o porezu na dobit (u daljnjem tekstu: porezni obveznici), ostvaruju putem dodatnog umanjjenja porezne osnovice za opravdane troškove projekta znanstvenih i razvojnih istraživanja (u daljnjem tekstu: istraživanja) u sljedećim ukupnim iznosima:

- 150% opravdanih troškova projekta za temeljna istraživanja,
- 125% opravdanih troškova projekta za primijenjena istraživanja,
- 100% opravdanih troškova projekta za razvojna istraživanja.

(2) Iznos umanjjenja poreza na dobit iz stavka 1. ovoga članka, odobrava se najviše do iznosa propisanih člankom 111.a ovoga Zakona.

(3) Porezni obveznici koji koriste umanjjenja porezne osnovice sukladno stavku 1. ovoga članka obvezni su osigurati podatke te uredne i vjerodostojne isprave na temelju kojih su podaci o troškovima iskazani sukladno propisima koji uređuju oporezivanje.

Članak 111.d

(1) Opravdanim troškovima istraživanja, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. plaće zaposlenika i naknade osobama koje izravno sudjeluju u istraživanjima,
 2. materijalni troškovi za istraživanja, a to su: utrošene sirovine i materijal uključujući ambalažu i sitni inventar, utrošena energija, rezervni dijelovi korišteni ili potrošeni tijekom istraživanja; utrošeni materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i opreme koji se koriste neposredno za istraživanja,
 3. troškovi usluga korištenih tijekom istraživanja, kao što su intelektualne usluge vezane uz istraživanja te sve druge usluge koje su uvjet za ostvarivanje istraživanja,
 4. troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u dijelu u kojem se ta sredstva koriste za istraživanja kod onih poreznih obveznika koji sami obavljaju istraživanja, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit,
 5. troškovi amortizacije nabavljenih patenata i licencija koji se koriste za konkretno istraživanje, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit,
 6. opći troškovi, pod kojima se razumijevaju samo oni troškovi koji su nužni za istraživanja i koji se mogu rasporediti na razumnoj i dosljednoj osnovi na tu djelatnost, kao što su premije osiguranja procesa, odgovornosti i opreme za istraživanja te najamnine i članarine stručnih udruga za istraživanja.
- (2) Procjenu vjerodostojnosti opravdanih troškova, prema potrebi, obavlja ministarstvo nadležno za poslove znanosti.

Članak 111.e

Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava iz članka 111.c. ovoga Zakona te druga pitanja vezana uz ostvarivanje prava na državne potpore pravilnikom propisuje ministar nadležan za znanost uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za financije.

Članak 111.f

Vlada Republike Hrvatske, po potrebi, donosi program poticanja istraživanja i razvoja, sukladan posebnim propisima.

Program iz stavka 1. ovoga članka Vladi Republike Hrvatske predlaže ministar nadležan za znanost uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

VI. ETIKA U ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Odbor za etiku, etički kodeks i etička povjerenstva

Članak 112.

(1) Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade, imenuje Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (**u daljnjem tekstu: Odbor**) koji ima 9 članova, od kojih su šest iz redova istaknutih znanstvenika i sveučilišnih profesora, a tri su osobe primjerenog ugleda u javnosti. Mandat članova Odbora je četiri godine. Članove Odbora predlažu **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Rektorski zbor, Vijeće veleučilišta i visokih škola, znanstvene organizacije, sveučilišta, ministar te druge organizacije i osobe sukladno oglasu kojim se poziva na predlaganje članova Odbora.

(2) Članovi Odbora ne mogu biti rektori, prorektori, dekani, prodekani, ravnatelji te članovi Nacionalnog vijeća, predsjednik, potpredsjednici, glavni tajnik i voditelji zavoda HAZU.

(3) Odbor ima predsjednika i zamjenika predsjednika, koje članovi Odbora biraju između sebe.

(4) Zadaća Odbora je promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša.

(5) Odbor donosi etički kodeks kojim utvrđuje etička načela u visokom obrazovanju, znanstvenom radu, objavljivanju rezultata, odnosima među znanstvenicima, nastavnicima i drugim sudionicima u znanstvenom i obrazovnom procesu, postupcima i radnjama vezanim za tržišno natjecanje, te odnosu prema javnosti i sredstvima javnog priopćavanja.

(6) Odbor donosi poslovnik o radu.

(7) Odbor radi na sjednicama. Mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima Odbor donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi, većinom glasova. Članovi odbora mogu izdvojiti mišljenje.

(8) Odbor može angažirati vanjske stručnjake u svojstvu savjetnika za pojedine predmete.

(9) Odbor ima tajnika pravne struke iz redova zaposlenika Agencije za znanost i visoko obrazovanje, koji operativno vodi rad Odbora.

(10) Odbor može predložiti pokretanje postupka oduzimanja znanstvenog zvanja pred odgovarajućim matičnim odborom, a postupak se pokreće i vodi sukladno članku 37. ovoga Zakona.

(11) U slučaju ako visoko učilište ili druga znanstvena organizacija sustavno krši Etički kodeks, Odbor će javno objaviti svoje mišljenje.

(12) Najmanje jednom godišnje Odbor podnosi o svom radu izvješće Hrvatskom saboru.

(13) Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora. Na visokim učilištima najmanje jedan član etičkog povjerenstva je student.

VII. NADZOR

Nadzor nad zakonitošću

Članak 113.

(1) Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokih učilišta i drugih znanstvenih organizacija provodi Ministarstvo.

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi se na način koji ne narušava autonomiju sveučilišta i ne

ometa redoviti rad visokih učilišta i drugih znanstvenih organizacija.

(3) Na temelju rezultata nadzora Ministarstvo može obustaviti izvršenje nezakonitih odluka i radnji visokih učilišta i znanstvenih organizacija.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji i zaštitne mjere

Članak 113.a

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. obavlja izbor u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, suradnička ili nastavna zvanja, a da za to nema ovlasti (članak 34. stavak 1., članak 92. stavak 1. i članak 98. stavci 1. i 2.),

2. izabere u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava uvjete za izbor ili izbor obavi ne poštujući postupak izbora predviđen ovim Zakonom (članci 35., 95. i 98.),

3. ne otkáže ugovor o radu osobi izabranoj u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto u slučajevima kada ovaj Zakon predviđa otkazivanje ugovora o radu zbog neispunjavanja uvjeta za reizbor, negativnog izvješća o radu ili ako ne poštuje odredbe ovoga Zakona o odlasku znanstvenika i nastavnika u mirovinu (članak 42. stavak 5., članak 43.a stavak 3., članak 97.a stavak 3., članak 102. stavak 5.),

4. obavi izbor u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje, odnosno izbor na odgovarajuće radno mjesto bez natječaja ako je ovim Zakonom predviđeno da će se izbor obaviti na temelju natječaja (članak 40. stavak 2., članak 43. stavci 1. i 3., članak 95. stavak 1. i članak 101. stavak 1.),

5. suprotno članku 50. ovoga Zakona koristi naziv sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, odnosno riječ: »akademija« uz naziv područja umjetnosti te veleučilište i visoka škola, ili drugi naziv koji sadrži neki od tih pojmova,

6. započne obavljanje znanstvene djelatnosti ili djelatnosti visokog obrazovanja bez dopusnice ili tu djelatnost obavlja bez dopusnice kad je ona za obavljanje djelatnosti potrebna prema odredbama zakona koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju ili djelatnost obavlja na način koji nije predviđen dopusnicom,

7. svojim statutom ne predvidi tijela upravljanja ili njihov sastav kako je to predviđeno ovim Zakonom (članci 26., 54., 62. i 68.),

8. upiše studente na studij ili u višu godinu studija, a da za to nisu ispunjeni uvjeti predviđeni ovim Zakonom i općim aktom visokog učilišta (članci 77. i 86.),

9. izdaje isprave o studiju suprotno članku 84. ovoga Zakona ili studentu ne izda ispravu o studiju iako su za to ispunjeni, ovim Zakonom i općim aktima visokog učilišta, predviđeni uvjeti,

10. ne vodi evidencije o studentima (članak 90.).

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaje iz ovoga članka ovlašteni podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka je ministar ili osoba koju on ovlasti.

(4) Osobi koja je počinitelj prekršaja iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u pravnoj osobi, odnosno zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti pravnoj osobi, u trajanju od 3 mjeseca do godine dana.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Organizacijske promjene

Članak 114.

- (1) Osnivačka prava nad javnim sveučilištima, veleučilištima, visokim školama i drugim znanstvenim organizacijama obavlja Republika Hrvatska, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.
- (2) Osnivačka prava nad fakultetima, umjetničkim akademijama i ostalim sastavnicama sveučilišta obavljaju sveučilišta.
- (3) Statut i drugi opći akti visokih učilišta i drugih znanstvenih organizacija uskladit će se s ovim Zakonom do 1. ožujka 2005. Protekom toga roka, visoka učilišta i druge znanstvene organizacije koje nisu provele usklađenje, ne mogu se financirati iz državnog proračuna.
- (4) Visoka učilišta i druge znanstvene organizacije osnovane prema dosadašnjim propisima, danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom prema postojećim općim aktima do usklađenja prema stavku 3. ovoga članka, a najkasnije do 1. ožujka 2005.
- (5) Rektori i prorektori sveučilišta i veleučilišta te dekani i prodekani sveučilišnih sastavnica i visokih škola te ravnatelji javnih znanstvenih instituta izabrani prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na istoj dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani, s tim da danom usklađenja iz stavka 3. ovoga članka, rektori i prorektori veleučilišta postaju njihovi dekani i prodekani.
- (6) Pravno integriranje sveučilišta započinje danom stupanja na snagu ovoga Zakona, a završit će se najkasnije do 31. prosinca 2007.
- (7) U postupku statusnih promjena visokih učilišta kojima dolazi do njihova spajanja ili razdvajanja pri čemu se imovina prenosi s jednog na drugo visoko učilište ne plaća se porez.
- (8) Sveučilišta i njegova učilišta (fakulteti i umjetničke akademije) mogu upisivati studente prve godine stručnih studija do zaključno školske godine 2010./2011.
- (9) Visoke učiteljske škole koje su na dan stupanja na snagu Zakona članice sveučilišta nastavljaju s djelovanjem u sastavu sveučilišta do usklađivanja svog ustroja i djelovanja prema ovom Zakonu, odnosno do ustrojavanja studija prema odredbama ovoga Zakona, a najkasnije do početka akademske godine 2010./2011.

Članak 115.

- (1) Prvi saziv **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** i **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** imenovat će se najkasnije do 31. prosinca 2004.
- (2) Iznimno od odredaba članka 9. stavka 2., članka 10. stavka 2. i članka 11. stavka 3. ovoga Zakona, prilikom imenovanja prvog saziva **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, Hrvatski sabor imenovat će svih dvanaest članova, a ždrijebom će se odlučiti o tome kojih će šest članova imati mandat od dvije, dok će preostalih šest imati mandat od četiri godine.
- (3) Do imenovanja iz stavka 1. ovoga članka Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu osnovano prema Zakonu o visokim učilištima i Nacionalno znanstveno vijeće osnovano prema Zakonu o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti nastavljaju s radom i obavljaju poslove iz svoje nadležnosti prema odredbama ovoga Zakona.
- (4) Imenovanjem prvog saziva **Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**, navedena tijela preuzet će sve poslove iz stavka 3. ovoga članka, a postojeće **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** i Nacionalno znanstveno vijeće prestat će s radom.
- (5) **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj** će donijeti pravilnik kojim se utvrđuju znanstvena **područja i polja**, utvrditi uvjete za izbor u znanstvena zvanja te izabrati područna vijeća i matične odbore, najkasnije do 1. srpnja 2005.
- (6) Vlada Republike Hrvatske Uredbom osniva Agenciju za znanost i visoko obrazovanje najkasnije do 31. prosinca 2004. Agencija će započeti djelovati najkasnije 1. ožujka 2005. Do početka djelovanja Agencije poslove iz njene nadležnosti obavljat će tijela sveučilišta i Ministarstvo.
- (7) Sva ostala tijela predviđena ovim Zakonom ustrojiti će se najkasnije do roka iz stavka 5. ovoga članka. Do tada će tijela izabrana prema dosadašnjim propisima nastaviti svoj rad.

Nova organizacija studija i nastavak studija prema prijašnjim propisima

Članak 116.

- (1) Studiji na visokim učilištima počinju s ustrojavanjem danom stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Studenti upisani na dodiplomski i poslijediplomski magistarski ili doktorski studij prije

ustrojavanja preddiplomskih i poslijediplomskih studija sukladno odredbama ovoga Zakona imaju pravo dovršiti studij prema nastavnom programu i uvjetima koji su važili prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući akademski stupanj prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Studenti kojima je na temelju prijašnjih propisa odobrena tema za izradu doktorskog rada bez doktorskog studija, imaju pravo obrane doktorskog rada i stjecanja doktorata znanosti prema propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Visoko učilište može ograničiti trajanje prava na završetak studija prema stavku 2. ovoga članka na određeni broj godina, ali ne na manji broj godina od onoga koji je studentu ostalo do završetka studija prema programu prema kojemu je započeo studij uvećan za dvije godine.

(4) Nakon uvođenja studija prema ovom Zakonu studenti iz stavka 1. ovoga članka koji ne dovrše studij prema starom studijskom planu i programu mogu studij nastaviti prema ovome Zakonu i na njemu utemeljenom nastavnom programu sukladno općem aktu visokog učilišta.

(5) Ministar može tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona iznimno dati dopusnicu za novi studij i visokom učilištu koje ne odgovara uvjetu iz članka 51. stavka 4. točke 2., uz uvjet visokom učilištu da ispuni taj uvjet u roku ne duljem od 5 godina.

Zatečena zvanja

Članak 117.

(1) Osobe izabrane u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, i nastavna zvanja, koje ta zvanja imaju na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, zadržavaju ta zvanja, a znanstvena će im se zvanja upisati u Upisnik znanstvenika, sukladno članku 23. ovoga Zakona.

(2) Reizbori predviđeni ovim Zakonom ili ranijim propisima, provest će se sukladno odredbama ovoga Zakona, a u roku koji predviđa propis prema kojemu je posljednji izbor izvršen.

(3) Iznimno, visoko učilište i druga znanstvena organizacija može produžiti ugovor o radu sukladno članku 102. stavku 7., odnosno članku 42. stavku 6. ovoga Zakona i redovitom profesorom, odnosno znanstvenom savjetniku koji je na dan 1. siječnja 2004. navršio 63 godine života, a nije izabran u trajno zvanje.

Započeti izbori u zvanja i odgovarajuća radna mjesta

Članak 118.

(1) Izbori u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, znanstvena i nastavna zvanja i izbor na odgovarajuća radna mjesta započeti prema odredbama propisa koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema tim propisima, najkasnije do 1. srpnja 2005.

(2) Natječaji za izbor u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, znanstvena i nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta mogu se raspisati prema Zakonu o visokim učilištima i Zakonu o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, najkasnije do 31. prosinca 2004.

(3) Na osobe izabrane prema odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka primijenit će se odredbe članaka 117. ovoga Zakona.

Odredbe o suradnicima

Članak 119.

(1) S osobama koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene na radnim mjestima znanstvenog novaka, mlađeg asistenta i asistenta, sklopit će se novi ugovor o radu za radno mjesto asistenta, sukladno prvom sklopljenom ugovoru o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, najkasnije do 31. prosinca 2004.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osobe koje su nakon stupanja na snagu ovoga Zakona sklopile ugovor o radu na neodređeno vrijeme, sklapaju novi ugovor o radu sukladno prethodno sklopljenom ugovoru o radu.

(3) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka sklopit će se, računajući od dana sklapanja prvog ugovora o radu, do isteka osam godina, na odgovarajućem radnom mjestu asistenta.

(4) Prilikom sklapanja ugovora o radu za radno mjesto **poslijedoktoranda**, s osobama iz stavka 1. ovoga članka, ukupno trajanje navedenog ugovora, ne smije prijeći jedanaest godina, računajući od

dana sklapanja prvog ugovora o radu za radno mjesto znanstvenog novaka, mlađeg asistenta ili asistenta. Ugovor za radno mjesto **poslijedoktoranda** sklapa se sukladno prethodno sklopljenom ugovoru o radu na određeno ili neodređeno vrijeme.

(5) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene na radnom mjestu **poslijedoktoranda**, zadržavaju postojeći ugovor o radu.

Zatečeni akademski nazivi i stupnjevi

Članak 120.

(1) Sveučilišni i stručni studiji prema propisima koji su vrijedili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona izjednačeni su s odgovarajućim sveučilišnim diplomskim odnosno stručnim studijima prema ovome Zakonu, a osobe koje su ih završile imaju ista prava koja imaju osobe koje završe odgovarajući studij prema ovome Zakonu, uključivši i pravo na akademski ili stručni naziv iz članka 72. i 73. ovoga Zakona.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu tražiti od visokog učilišta na kojem su stekli stručni naziv da im u postupku i pod uvjetima predviđenim općim aktom visokog učilišta izda potvrdu o tome da prije stečeni stručni naziv odgovara nekom od akademskih odnosno stručnih naziva iz članka 71. do 74. ovoga Zakona, te nakon što dobiju takvu potvrdu mogu koristiti akademski odnosno stručni naziv prema ovome Zakonu. U takvim potvrdama ne navode se ECTS bodovi. Ako visoko učilište na kojem je stečen stručni naziv ili njegov pravni sljednik ne postoji, Nacionalno vijeće odredit će visoko učilište koje će odlučiti o zahtjevu. Ako je visoko učilište općim aktom utvrdilo da prije stečeni stručni naziv odgovara nekom od akademskih odnosno stručnih naziva iz članka 71. do 74. ovoga Zakona, osobe iz stavka 1. ovoga članka novi akademski odnosno stručni naziv mogu koristiti i bez izdavanja potvrde.

(3) Doktorati znanosti stečeni prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona istovrsni su s doktoratima znanosti stečenim prema ovome Zakonu, te osobe koje su ih stekle imaju ista prava kao i osobe koje su doktorat znanosti stekle prema ovome Zakonu.

(4) Osobe koje su prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle magisterij znanosti mogu, sukladno općem aktu sveučilišta, steći doktorat znanosti obranom doktorskog rada prema propisima koji su vrijedili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, najkasnije u roku od osam godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Visoko učilište može, ako je to predviđeno njegovim općim aktom, osobama koje su upisale poslijediplomski znanstveni magistarski studij prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ali taj studij nisu dovršili, omogućiti na njihov zahtjev da, uz ispunjavanje određenih uvjeta (polaganje ispita, izvršavanje drugih obveza), studij završe izradom doktorske disertacije i time steknu doktorat znanosti.

Donošenje podzakonskih i drugih propisa

Članak 121.

(1) Ministar će, u slučajevima predviđenim ovim Zakonom, donijeti podzakonske propise i ustrojiti potrebne upisnike najkasnije do 31. prosinca 2004.

(2) Ostala tijela ovlaštena na donošenje podzakonskih propisa ili drugih općih akata predviđenih ovim Zakonom, učinit će to najkasnije tri mjeseca od dana svog osnivanja.

Primjena odredbi o financiranju

Članak 122.

(1) Financiranje znanosti i visokog obrazovanja sukladno odredbama ovoga Zakona, započet će 1. siječnja 2006. Do tada financiranje će se obavljati prema propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Znanstveni projekti za koje je zaključen ugovor o financiranju, nastavljaju se financirati prema važećem ugovoru do njegova isteka, osim ako se novim ugovorom, uz suglasnost obiju njegovih stranaka, može utvrditi za projekt povoljniji način financiranja.

Prestanak važenja dosadašnjih propisa

Članak 123.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 59/96.) i Zakon o visokim učilištima (»Narodne novine«, br. 59/96., 14/00. i 26/00., 67/00., 02/99., 94/00. i 129/00.) i na njima utemeljeni propisi, osim onih odredbi tih zakona za koje je ovim Zakonom navedeno da će se primjenjivati do određenog vremena i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti i Zakona o visokim učilištima primjenjivat će se i nakon prestanka navedenih zakona sve do donošenja odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Stupanje Zakona na snagu

Članak 124.

Ovaj Zakon stupa na snagu 15. dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Petar Klarić, predsjednik Suda, te suci Marijan Hranjski, Mario Kos, Ivan Matija, Ivan Mrkonjić, Jasna Omejec, Željko Potočnjak, Agata Račan, Emilija Rajić, Smiljko Sokol, Nevenka Šernhorst, Vice Vukojević i Milan Vuković, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom, na sjednici održanoj 20. prosinca 2006., donio je

ODLUKU

(„Narodne novine“, broj 2/07)

- I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom te se ukidaju odredbe članka 114. stavaka 6. i 8. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 123/03., 198/03., 105/04. i 174/04.).
- II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

1. Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 114. stavaka 6. i 8. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 123/03., 198/03., 105/04. i 174/04., u daljnjem tekstu: Zakon) podnio je AMAKREB, Učilište za obrazovanje odraslih, Zagreb (u daljnjem tekstu: predlagatelj), kojeg zastupa ravnateljica Jadranka Dujmović Sobotka.
2. Članak 114. Zakona (čije stavke 6. i 8. osporava predlagatelj) glasi:
- (1) *Osnivačka prava nad javnim sveučilištima, veleučilištima, visokim školama i drugim znanstvenim organizacijama obavlja Republika Hrvatska, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.*
- (2) *Osnivačka prava nad fakultetima, umjetničkim akademijama i ostalim sastavnicama sveučilišta obavljaju sveučilišta.*
- (3) *Statut i drugi opći akti visokih učilišta i drugih znanstvenih organizacija uskladit će se s ovim Zakonom do 1. ožujka 2005. Protekom toga roka, visoka učilišta i druge znanstvene organizacije koje nisu provele usklađenje, ne mogu se financirati iz državnog proračuna.*
- (4) *Visoka učilišta i druge znanstvene organizacije osnovane prema dosadašnjim propisima, danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom prema postojećim općim aktima do usklađenja prema stavku 3. ovoga članka, a najkasnije do 1. ožujka 2005.*
- (5) *Rektori i prorektori sveučilišta i veleučilišta te dekani i prodekani sveučilišnih sastavnica i visokih škola te ravnatelji javnih znanstvenih instituta izabrani prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na istoj dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani, s tim da danom usklađenja iz stavka 3. ovoga*

članka, rektori i prorektori veleučilišta postaju njihovi dekani i prodekani.

(6) Pravno integriranje sveučilišta započinje danom stupanja na snagu ovoga Zakona, a završit će se najkasnije do 31. prosinca 2007.

(7) U postupku statusnih promjena visokih učilišta kojima dolazi do njihova spajanja ili razdvajanja pri čemu se imovina prenosi s jednog na drugo visoko učilište ne plaća se porez.

(8) Sveučilišta i njegova učilišta (fakulteti i umjetničke akademije) mogu upisivati studente prve godine stručnih studija do zaključno školske godine 2010./2011.

(9) Visoke učiteljske škole koje su na dan stupanja na snagu Zakona članice sveučilišta nastavljaju s djelovanjem u sastavu sveučilišta do usklađivanja svog ustroja i djelovanja prema ovom Zakonu, odnosno do ustrojavanja studija prema odredbama ovoga Zakona, a najkasnije do početka akademske godine 2010./2011.

3. Predlagatelj smatra da su osporene odredbe članka 114. stavaka 6. i 8. Zakona u nesuglasnosti s načelom vladavine prava, jednom od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske utvrđenim člankom 3., načelom razmjernosti zajamčenim člankom 16. stavkom 2., načelom autonomije sveučilišta zajamčenim člankom 67., te načelom slobode znanstvenoga, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva zajamčenim člankom 68. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske.

Obrazlažući tvrdnju o nesuglasnosti članka 114. stavka 6. Zakona s člankom 67. Ustava predlagatelj ističe da autonomija sveučilišta obuhvaća pravo sveučilišta da samostalno odlučuje o svom ustroju i djelovanju, u skladu sa zakonom. Predlagatelj smatra da članak 67. stavak 2. Ustava, kojim je propisano da sveučilište samostalno odlučuje o svom ustrojstvu i djelovanju, u skladu sa zakonom, valja tumačiti na način da sveučilište može, primjereno svojim potrebama, svoju organizaciju postaviti na različite načine (koje predviđaju zakonske norme).

Ističe da je protivno duhu Ustava i cijelog osnovnog teksta Zakona, u prijelaznim i završnim odredbama – osporenim odredbom članka 114. stavka 6. Zakona, s danom 31. prosinca 2007. godine, dokinuti autonomiju sveučilišta u pogledu unutarnje organizacije, kao i autonomiju sastavnica (fakulteta) da samostalno, ali u suglasnosti sa statutom sveučilišta, odlučuju o svom ustroju, te ustroju samog sveučilišta.

Predlagatelj podsjeća na činjenicu da je osporena odredba članka 114. stavka 6. Zakona unesena u osnovni tekst Zakona »amandmanom, na samoj sjednici Hrvatskog sabora na kojoj je Zakon usvajan«, pa je očito »da je prihvaćenim amandmanom u Zakon unesen pravno neodređen i višeznačan pojam 'pravno integriranje sveučilišta'«. Mišljenja je da je zakonodavac navedenom odredbom sveučilištu dokinuo pravo da u svom sastavu ima fakultete i druge sastavnice sa svojstvom pravne osobe, a time i temeljno pravo sveučilišta da autonomno odredi svoj ustroj. Smatra da ta odredba ne ispunjava zahtjeve koje u odnosu na zakone postavlja načelo vladavine prava, te je stoga smatra nesuglasnom s člankom 3. Ustava.

Pored navedenog, predlagatelj navodi da ograničenje prava sveučilišta da samostalno određuje svoj ustroj (koje propisuje članak 114. stavak 6. Zakona) nema ustavnopravno prihvatljiv ratio legis. Prema mišljenju predlagatelja, ne postoji nikakva razumna potreba ili svrha ograničenja prava sveučilišta da određuje svoj ustroj. Predlagatelj smatra da je osporenim odredbom članka 114. stavka 6. Zakona zakonodavac oduzeo legalnu svrhu i legitimni smisao cjelokupnom zakonskom uređenju visokog obrazovanja. Ističe da je osporena prijelazna odredba Zakona u cijelosti derogirala brojne druge odredbe Zakona (članak 5. stavak 3., članak 5. stavak 4. alineja 1., članak 53., članak 59. stavak 3., članak 66. Zakona), koje postaju potpuno bespredmetne. Također ističe da osporenim zakonskom odredbom pravo sveučilišta da određuje svoj ustroj nije nerazmjerno ograničeno već potpuno ukinuto, što predstavlja drastično kršenje članka 16. stavka 2. Ustava.

U odnosu na osporenu odredbu članka 114. stavka 8. Zakona, predlagatelj navodi da zakonodavac i tom odredbom narušava autonomiju sveučilišta, to jest njegovo autonomno pravo da organizira svoj nastavni i znanstveni rad. Obrazlažući navedenu tvrdnju, predlagatelj ističe da pojedina sveučilišta (i fakulteti), kao dio svog ukupnog znanstvenog, stručnog i obrazovnog rada, mogu utvrditi potrebu da razvijaju stručne studije i stručni rad. Zakon im to u člancima 3. stavku 1. i 47. stavku 3. omogućava. Međutim, prijelazna odredba članka 114. stavka 8. Zakona to pravo vremenski ograničava, te nakon školske 2010/11. godine mogućnost sveučilištu da organizira stručni studij. Smatra da je navedena odredba nesuglasna s člancima 67. stavkom 1. i 68. stavkom 1. Ustava. Pored toga, ukazuje i na nesuglasnost osporene odredbe s člankom 16. stavkom 2. Ustava. Ističe da bi jedino racionalno ograničenje prava sveučilišta i njegovih sastavnica da autonomno razvijaju svoj znanstveni i stručni

rad i obrazovanje (osnivanjem i provođenjem stručnih studija), bilo u slučaju da sveučilište bez znanstvenog, stručnog ili ekonomskog opravdanja želi organizirati stručni studij. Međutim, prema tvrdnji predlagatelja, Zakon predviđa djelotvorne mehanizme koji mogu osujetiti takvu odluku – bilo utjecajem osnivača, bilo uskratim dopusnicama. Stoga potpuna zabrana sveučilištima da nakon školske 2010/11. godine organiziraju stručne studije nije razmjerna potrebama društvene zajednice niti Ustavom zajamčenoj autonomiji sveučilišta.

Slijedom iznijetog, predlaže pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 114. stavaka 6. i 8. Zakona s Ustavom, te ukidanje osporenih odredaba.

4. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa zatraženo je očitovanje o prijedlogu. Ministarstvo je Sudu dostavilo očitovanje.

Prijedlog je osnovan.

5. Neposredno mjerodavne za ocjenu suglasnosti osporenih odredaba članka 114. stavaka 6. i 8. Zakona s Ustavom su članci 3. i 67. Ustava, koji glase:

Članak 3.

(...), vladavina prava (...) najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.

Članak 67.

Jamči se autonomija sveučilišta.

Sveučilište samostalno odlučuje o svom ustrojstvu i djelovanju, u skladu sa zakonom.

6. Članak 2. stavak 4. alineja 1. Ustava glasi:

Hrvatski sabor ili narod neposredno, samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom, odlučuje: (...) – o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj; (...)

Sukladno tome, Hrvatski sabor ovlašten je samostalno odlučivati o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj, uključujući i one koji se tiču znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja. Navedena ustavna ovlast daje mogućnost zakonodavcu mijenjati i dopunjavati već postojeća zakonska uređenja tih odnosa i s njima povezanih prava i obveza adresata zakona, odnosno uređivati ih na različite načine ovisno o različitim okolnostima. Međutim, s ustavnopravnog aspekta bitno je da pri uređivanju tih odnosa zakonodavac uvažava zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav, a osobito one koji proizlaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrednote. U konkretnom slučaju, u odnosu na uređenje odnosa na sveučilištu, Hrvatski sabor dužan je posebno uvažavati zahtjeve koje pred zakonodavca postavlja načelo vladavine prava i jamstvo autonomije sveučilišta.

7. Osporena odredba članka 114. stavka 6. Zakona propisuje da pravno integriranje sveučilišta započinje danom stupanja na snagu Zakona, a završit će se najkasnije do 31. prosinca 2007.

Ustavni sud ocjenjuje da ta odredba nije u suglasnosti s načelom vladavine prava, najvišom vrednotom ustavnog poretka Republike Hrvatske utvrđenom člankom 3. Ustava.

Vladavina prava, kao najviša vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske, sadrži i pitanje o općim obilježjima koje bi zakoni morali imati kako bi s vladavinom prava bili usklađeni. Ustavni sud utvrđuje da je za ocjenu ustavnosti osporene odredbe ovo pitanje od osobite važnosti, zbog toga što se vladavina prava ne smije poistovjećivati samo sa zahtjevom za zakonitošću postupanja tijela državne vlasti. Premda pretpostavlja punu ustavnost i zakonitost u smislu članka 5. Ustava, vladavina prava je više od samog zahtjeva za postupanjem u skladu sa zakonom. Ona uključuje i zahtjeve koji se tiču sadržaja zakona. Stoga vladavina prava sama po sebi ne može biti pravo u istom smislu u kojemu su to zakoni koje donosi zakonodavac. Vladavina prava nije samo vladavina zakona, već vladavina po pravu koja – uz zahtjev za ustavnošću i zakonitošću, kao najvažnijim načelom svakog uređenog pravnog poretka – sadrži i dopunske zahtjeve koji se tiču samih zakonâ i njihova sadržaja.

To je stajalište Ustavni sud izrazio u odluci i rješenju broj: U-I-659/1994 i dr. od 15. ožujka 2000. godine («Narodne novine», broj 31/00.), pri čemu je posebno istaknuo sljedeće:

U tom smislu Sud osobito ističe da u pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju

biti opći i jednaki za sve, a zakonske posljedice trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primijeniti. Sud također napominje da zakonske posljedice moraju biti primjerene legitimnim očekivanjima stranaka u svakom konkretnom slučaju u kojem se zakon na njih neposredno primjenjuje.

Razmatrajući prijelaznu odredbu članka 114. stavka 6. Zakona u navedenom svjetlu, razvidno je da ona ne ispunjava zahtjeve koje pred nju postavlja načelo vladavine prava. Ona, naime, sadrži nejasan i neodređen pojam »pravnog integriranja sveučilišta« koji Zakonom nije razrađen.

U osnovnom tekstu Zakona uređeno je nekoliko oblika integracije sveučilišta, i to:

a) funkcionalna integracija sveučilišta:

Članak 53. stavak 2.

(2) Sveučilište integrira funkcije svojih sastavnica, posebno fakulteta, akademija i odjela (dalje: funkcionalna integracija) te putem svojih tijela osigurava njihovo jedinstveno i usklađeno djelovanje u skladu sa strateškim i razvojnim odlukama o akademskim pitanjima i o profiliranju znanstvenih istraživanja te jedinstveno i usklađeno djelovanje u financijskom poslovanju i pravnom prometu, investicijama, razvojnim planovima te u nastupu prema vanjskim partnerima u znanstvenim djelatnostima i visokom obrazovanju. Sveučilište osigurava unutarnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih studija te nadzor i stalni rast kvalitete kao i konkurentnosti nastavnoga, znanstvenoga, umjetničkog i stručnog rada. Sveučilište razvija jedinstveni informacijski i knjižnični sustav.

b) upravna integracija sveučilišta:

Članak 54. stavak 3.

(3) Statutom sveučilišta, aktom o osnivanju te općim aktima sastavnica utvrđuje se način upravljanja koji osigurava integriranost funkcija sveučilišta i ostvarenje interesa i ciljeve radi kojih je sveučilište osnovalo sastavnicu.

c) integracija nastavnog i znanstvenog procesa na sveučilištu:

Članak 59. stavak 3. (druga rečenica)

(3) (...) Statutom sveučilišta može se, radi osiguranja integriranosti nastavnog i znanstvenog procesa na sveučilištu, predvidjeti pravo suspenzivnog veta na pojedine odluke nadležnih tijela sastavnica o tim pitanjima, ali tako da se ne naruše njihove akademske slobode i akademska samouprava.

d) integracija provedbe studijskih programa:

Članak 70. stavak 4.

*(4) Određeni studijski programi provode se integrirano kroz prvu i drugu razinu studija. Takvo provođenje studijskog programa odobrava **Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj**.*

Za razliku od prethodno navedenih oblika integracije sveučilišta, odredba o »pravnoj integraciji sveučilišta«, sadržana po prvi put u članku 114. stavku 6. Zakona, ne ispunjava zahtjeve koje vladavina prava postavlja pred pravne norme, a koji su navedeni u odluci, broj: U-I-659/1994 i dr. od 15. ožujka 2000. godine.

Ustavni sud napominje da svako sveučilište ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima. Pravnu osobnost mogu imati, a danas većinom i imaju, i njegova učilišta (fakulteti i umjetničke akademije). Sveučilište u svom sastavu može imati i druge sastavnice (podružnice, ustanove ili pravne osobe), i to odjele i institute, zaklade, fondacije, udruge, studentske centre, zdravstvene ustanove, knjižnice, tehnolojske centre, informatičke, kulturne, sportske, kao i one sastavnice (ustanove ili trgovačka društva) koje služe zadovoljavanju potreba studenata i sveučilišta (članak 54. stavak 2. Zakona). Pravna osobnost sveučilišta i mogućnost stjecanja pravne osobnosti njezinih sastavnica izraz je sveučilišne autonomije, jer autonomija obuhvaća sveučilište odnosno drugo visoko učilište unutar sveučilišnog sustava, ali i svaku pojedinu članicu sveučilišta, to jest svaki pojedini fakultet ili drugu

ustrojbeni jedinicu unutar pojedinog sveučilišta. Navedeni sadržaj autonomije sveučilišta u odnosu na krug osoba koje ona obuhvaća Ustavni sud je utvrdio u odluci, broj: U-I-902/1999 od 26. siječnja 2000. godine (»Narodne novine«, broj 14/00., 26/00.-ispr., 67/00.).

Hoće li sveučilišta imati sastavnice u svojstvu pravnih osoba ili ne uređuje se općim aktima sveučilišta, jer je i to izraz njihove Ustavom zajamčene autonomije i njihova ustavnog prava da samostalno odlučuju o svom ustrojstvu i djelovanju, u skladu sa zakonom.

Sukladno tome, Ustavni sud ocjenjuje da nije jasno što bi »pravno integriranje« sveučilišta u smislu članka 114. stavka 6. Zakona trebalo značiti. Također nije jasno na koji način bi se »pravno integriranje sveučilišta« trebalo provesti, koje subjekte bi to integriranje trebalo obuhvatiti, što bi bio sadržaj »pravnog integriranja« i koje bi pravne posljedice ono trebalo izazvati.

Budući da odgovori na navedena pitanja nisu jasno određeni u samoj osporenoj odredbi, a nisu razvidni ni iz cjelokupnog teksta Zakona, Ustavni sud ocjenjuje da odredba članka 114. stavka 6. Zakona nije ustavnopravno prihvatljiva. Ona dovodi do narušavanja pravne sigurnosti objektivnog pravnog poretka u području sveučilišnog obrazovanja, pri čemu su njezine pravne posljedice za one na koje bi se ona trebala primijeniti (to jest, za sveučilišta i njihove sastavnice) u cijelosti neizvjesne. Ona dovodi i do narušavanja Ustavom zajamčene autonomije sveučilišta, jer prijeći sveučilištu samostalno uređivanje njegova unutarnjeg ustroja u vezi s pravnom osobnošću njegovih sastavnica. Stoga odredba članka 114. stavka 6. Zakona nije u suglasnosti sa zahtjevima koje pred nju postavlja načelo vladavine prava, najviša vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske utvrđena u članku 3. Ustava, ali i jamstvo autonomije sveučilišta propisano u članku 67. Ustava.

8. Prijelaznom odredbom članka 114. stavka 8. Zakona propisano je da sveučilišta i njegova učilišta (fakulteti i umjetničke akademije) mogu upisivati studente prve godine stručnih studija do zaključno školske godine 2010./2011.

Sukladno navedenom, u ovom ustavnosudskom postupku bilo je potrebno odgovoriti na sljedeće pitanje:

– je li u suglasnosti s ustavnim jamstvom autonomije sveučilišta zakonsko ukidanje prava sveučilišta i njihovih učilišta na organiziranje, izvođenje, odnosno provedbu (i) stručnih studija nakon školske godine 2010./2011.?

Ustavni sud pri tom podsjeća da je u odluci, broj: U-I-902/1999 od 26. siječnja 2000. godine, zauzeo načelno stajalište da članak 67. Ustava sadrži, između ostaloga, i ustavno utvrđenje da je autonomija nužna za samo postojanje sveučilišta, jer sveučilište, kao ustanova koja stvara nove znanstvene spoznaje i uvodi studente u znanosti, može postojati samo u mjeri u kojoj samostalno uređuje svoje ustrojstvo i djelovanje. To je ostvarivo samo u slučaju ako je sveučilište organizacijski i funkcionalno neovisno o drugim tijelima koja imaju vlast ili drugu moć da utječu na uređenje ustrojstva i na djelovanje sveučilišta.

U istoj je odluci Ustavni sud utvrdio da autonomija sveučilišta, zajamčena člankom 67. Ustava, uključuje autonomiju sveučilišta prema izvansveučilišnim institucijama i drugim tijelima koja uređuju ustrojstvo i djelovanje sveučilišta ili mogu utjecati na njihovo uređenje (primjerice, prema tijelima državne vlasti ili drugim javnopravnim i /rjeđe/ privatnopravnim osobama koje se mogu pojaviti kao osnivatelj sveučilišta ili pak oni koji ga podupiru). Nadalje, Sud je zauzeo stajalište da autonomija sveučilišta uključuje i autonomiju svakog pojedinog sveučilišta u odnosu prema drugim sveučilištima istoga ili drugog sveučilišnog sustava u zemlji, te autonomiju svakog pojedinog visokog učilišta različitog od sveučilišta (primjerice, fakulteta unutar sveučilišta) u odnosu prema svim drugim istovrsnim visokim učilištima istoga sveučilišnog sustava, uz pridržaj prava na vlastitu akademsku samoupravu prema upravnim tijelima sveučilišta u čijem se sastavu nalazi.

Razmatrajući osporenu odredbu članka 114. stavka 8. Zakona s tog aspekta, Ustavni sud je pošao od osnovnog teksta Zakona koji na više mjesta propisuje ovlast sveučilišta na organiziranje, izvođenje, odnosno provedbu (i) stručnih studija. Neke od mjerodavnih odredaba Zakona glase:

Članak 3. stavak 1.

(1) Zadaće sveučilišta su znanstveno, umjetničko i razvojno istraživanje, posebice ostvarivanje znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku, umjetničko stvaralaštvo i stručni rad te na njima utemeljeno preddiplomsko, diplomsko i poslijediplomsko obrazovanje. (...)

Članak 4. stavak 5. alineje 1. i 2.

(5) Autonomija sveučilišta na svim sveučilišnim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, sukladno ovom Zakonu, obuhvaća:

- uređenje unutarnjeg ustroja,*
- utvrđivanje obrazovnih, znanstvenih, umjetničkih i stručnih programa,*

Članak 47. stavak 3.

(3) Sveučilište, fakultet i umjetnička akademija osnivaju se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene, stručne i umjetničke djelatnosti te druge djelatnosti u skladu sa zakonom i svojim statutom. U okviru djelatnosti visokog obrazovanja ova visoka učilišta organiziraju i izvode sveučilišne a, u skladu s ovim Zakonom, mogu organizirati i izvoditi i stručne studije.

Članak 53. stavak 1.

(1) Sukladno svojoj zadaći iz članka 3. ovoga Zakona sveučilišta su obrazovne ustanove koje povezivanjem znanstvenog istraživanja, umjetničkog stvaralaštva, studija i nastave razvijaju znanost, struku i umjetnost, (...).

Članak 54. stavak 1. (druga rečenica)

(1) (...) Sveučilište i njegova visoka učilišta (fakulteti i umjetničke akademije) mogu sukladno ovome Zakonu provoditi i stručne studije.

Ocjenjujući suglasnost članka 114. stavka 8. Zakona s ustavnim jamstvom autonomije sveučilišta, Ustavni sud pošao je od činjenice da između sveučilišta i njegovih učilišta s jedne strane i veleučilišta i visokih škola s druge strane postoji ustavna i zakonska razlika, o čemu je izrazio pravno stajalište u odluci, broj: U-I-902/1999 od 26. siječnja 2000.:

(...) sveučilišta i visoka učilišta u sastavu sveučilišta (...) se od ostalih visokih učilišta ustavno razlikuju po tome što se samo na njih odnosi ustavno jamstvo slobode znanstvenog stvaralaštva iz članka 68. stavka 1. Ustava, što za sobom povlači i njihovu zakonsku razliku, jer samo sveučilišta i visoka učilišta u sastavu sveučilišta izvode studije koji pripremaju i za znanstveni rad (...).

Nadalje, u odnosu na ustavnopravni položaj veleučilišta Ustavni sud je u odluci, broj: U-I-1441/2001 od 23. listopada 2003. (»Narodne novine«, broj 177/03.), istaknuo i sljedeće:

Ustavni sud je utvrdio da se ustavno jamstvo autonomije sveučilišta odnosi na zakonom ustanovljena sveučilišta i njihove sastavnice, jer se samo sveučilišta (i njihove sastavnice) bave sveučilišnim ili znanstvenim obrazovanjem kao posebnom vrstom visokog obrazovanja.

S druge strane, veleučilišta se bave stručnim ili vokacijskim obrazovanjem kao vrstom visokog obrazovanja (...).

U odnosu na veleučilište, prema tome, zakonodavac je ovlašten da temeljem članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava slobodno uređuje odnose vezane uz njegovo osnivanje, ustrojavanje, tijela, nadležnost, te prava, obveze i odgovornosti, a da istodobno nije vezan ograničenjima koja proizlaze iz ustavnog jamstva autonomije sveučilišta.

Sukladno navedenom, Ustavni sud ponavlja da je zakonodavac vezan ograničenjima koja proizlaze iz ustavnog jamstva autonomije sveučilišta samo u odnosu na sveučilišta i njihova učilišta, jer samo sveučilišta i njihova učilišta izvode studije koji pripremaju i za znanstveni rad.

To utvrđenje, međutim, nikako ne znači niti pretpostavlja zabranu sveučilištima i njihovim učilištima da uz sveučilišno ili znanstveno obrazovanje organiziraju, izvode, odnosno provode i stručno ili vokacijsko obrazovanje, sve dok zakonodavac razlikuje ta dva oblika visokog obrazovanja.

Iako su materijalni kriteriji njihova razlikovanja ponekad nejasni, za potrebe ovog ustavnosudskog postupka dostatno je utvrditi da sveučilišno ili znanstveno obrazovanje u sebi sadrži (i) stručno obrazovanje, pa svako sveučilište odnosno svako njegovo učilište ispunjava pretpostavke za organiziranje, izvođenje, odnosno provedbu stručnih studija (načelo a maiore ad minus). Nasuprot tome, stručno obrazovanje – onako kako je postavljeno u pravnom poretku Republike Hrvatske – u

sebi ne sadrži sveučilišno ili znanstveno obrazovanje, pa nijedno veleučilište odnosno njegovo učilište ne ispunjava pretpostavke za organiziranje, izvođenje, odnosno provedbu znanstvenih studija.

Ustavni sud stoga utvrđuje da zakonom nije dopušteno zabranjivati sveučilištima i njihovim učilištima organiziranje, izvođenje, odnosno provedbu (i) stručnih studija. Zakonom je, međutim, dopušteno te studije slobodno uređivati u pitanjima vezanim uz njihovo osnivanje, ustrojavanje, tijela, nadležnost, te prava, obveze i odgovornosti sveučilišta kao osnivača.

Budući da osporeni članak 114. stavak 8. Zakona propisuje zabranu sveučilištima i njihovim učilištima (fakultetima i umjetničkim akademijama) da od školske godine 2010./2011. organiziraju, izvode, odnosno provode stručne studije, Ustavni sud utvrđuje da je on u nesuglasnosti s člankom 67. stavkom 2. Ustava, jer ograničava samostalnost sveučilišta u odlučivanju o svom ustrojstvu i djelovanju u skladu sa zakonom.

9. Slijedom navedenog, na temelju članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona, odlučeno je kao u točki I. izreke.

Objava odluke (točka II. izreke) temelji se na članku 29. stavku 1. Ustavnog zakona.

Broj: U-I-1707/2006

Zagreb, 20. prosinca 2006.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik

dr. sc. Petar Klarić, v. r.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

(“Narodne novine”, broj 46/07)

Prijelazne i završne odredbe

Članak 24.

Od trenutka stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije studenti koji su državljani zemalja Europske unije imaju ista prava na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju kao i studenti državljani Republike Hrvatske te se na iste prestaje primjenjivati odredba članka 77. stavka 8. istog Zakona u dijelu koji glasi: »ali se, sukladno odluci nadležnoga državnog tijela ili visokog učilišta, od njih može tražiti plaćanje dijela ili pune cijene studija«.

Članak 25.

Ministar nadležan za znanost donijet će pravilnik iz članka 23. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 26.

Izbori u znanstvena, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04.), dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 27.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O DOPUNI ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

(„Narodne novine“, broj 63/11 od 08.06.2011.)

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

(„Narodne novine“, broj 94/13 od 22.07.2013.)

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Predlaganje članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Članak 65.

- (1) Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora predložit će sukladno odredbama ovoga Zakona kandidate za Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (2) Iznimno od odredbe članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, prilikom imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj temeljem ovoga Zakona, Hrvatski sabor imenovat će predsjednika i svih šesnaest članova. Nakon imenovanja članovi Nacionalnog vijeća za znanost visoko obrazovanje i tehnološki razvoj će ždrijebom između sebe odlučiti o tome kojih će osam članova imati mandat od dvije godine, dok će preostalih osam članova imati mandat od četiri godine.
- (3) Članovi Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje kojima teče mandat, kao i sva njihova tijela ustrojena prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09. i 63/11.), nastavljaju radom do imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća, zajednički obavljajući tekuće administrativne poslove iz svoje nadležnosti, osim strateških poslova važnih za sustav znanosti i visokog obrazovanja.
- (4) Članovi Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje iz stavka 3. ovoga članka kojima teče mandat, donose odluke većinom glasova tih članova.

Obveza donošenja provedbenih i drugih propisa

Članak 66.

- (1) Pravilnike iz članka 43. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 88. stavak 4. Zakona i pravilnik iz članka 44. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 90. stavak 8. Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.
- (2) Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09. i 63/11.), primjenjivat će se sve do stupanja na snagu odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.
- (3) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj donijet će akte iz članka

1. kojim se mijenja članak 6. stavak 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od početka rada.
- (4) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj donijet će uvjete za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u roku od godine dana od početka rada.
- (5) Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju uskladit će propise iz svoje nadležnosti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od početka rada.
- (6) Visoka učilišta i druge znanstvene organizacije dužne su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Izbori u znanstvena i znanstveno-nastavna, suradnička i stručna zvanja i na znanstvena i znanstveno-nastavna, suradnička i stručna radna mjesta

Članak 67.

- (1) Natječajni postupci izbora u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta započeti prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema propisima koji su važili prije njegova stupanja na snagu, a najkasnije u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Osobe izabrane u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna zvanja prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona zadržavaju stečena zvanja.
- (3) Ponovni izbor na radno mjesto znanstvenog savjetnika (trajno zvanje) odnosno radno mjesto redovitog profesora (trajno zvanje) za osobe zatečene u zvanju i na radnom mjestu znanstvenog savjetnika odnosno redovitog profesora, provest će se prema dosadašnjim odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09. i 63/11.) i podzakonskih propisa donesenih na temelju tog Zakona.
- (4) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene na znanstvenim, znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i suradničkim radnim mjestima zadržavaju postojeće ugovore o radu.
- (5) Osobe koje su izabrane u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u drugom izboru (trajno zvanje) smatraju se izabranima sukladno članku 20. stavku 5. ovoga Zakona. Osobe koje su izabrane na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u drugom izboru (trajno zvanje) smatraju se izabrani sukladno članku 48. stavku 7. ovoga Zakona.
- (6) U odnosu na osobe izabrane u suradničko zvanje asistenta prema ranijim propisima, odredbe o izboru u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktoranda stupaju na snagu dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ugovori s osobama iznad 65 godina života

Članak 68.

Osobe koje su navršile 65 godina života, a koje imaju ugovore o radu na znanstvenim, znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima zaključenim sukladno člancima 42. i 102. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09. i 63/11.), imaju pravo ostati na tim radnim mjestima do isteka roka iz ugovora o radu.

Stručni specijalisti

Članak 69.

Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisane na specijalistički diplomski stručni studij završavaju studij ustrojen sukladno propisima koji su bili na snazi prije donošenja ovoga Zakona.

Izvedbeni planovi

Članak 70.

Izvedbeni planovi nastave usklađuju se s odredbama članka 38. ovoga Zakona od akademske godine 2014./2015.

Informacijski sustavi i statistike

Članak 71.

Visoka učilišta moraju ustrojiti evidencije i zbirke podataka sukladno članku 44. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 44. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 73.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.